

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om skatt på arv och gåva och av vissa andra lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om skatt på arv och gåva, lagen om skattetillägg och förseningsränta samt fastighetsskattelagen ändras.

Enligt propositionen ska arvs- och gåvobeskattningen lindras. Det föreslås att den nedre gränsen för den beskattningsbara arvsandelen höjs från 20 000 euro till 30 000 euro. Det föreslås att den nedre gränsen för en beskattningsbar gåva höjs från 5 000 euro till 7 500 euro. Förslaget genomförs genom ändring av beloppen för progressionsnivåerna i arvs- och gåvoskatteskalorna samt av de i lag föreskrivna lägsta beskattningsbara beloppen. Därtill föreslås det att det skattefria beloppet för normalt bohag höjs från 4 000 euro till 7 500 euro.

Det föreslås att bestämmelserna om arvsskattelättnad i samband med generationsväxling ändras så, att om en arvinges beskattningsbara arvsandel omfattar en för skattelättnaden förutsatt andel av aktierna i ett aktiebolag som berättigar till innehav av en gårdsbruksenhet eller ett annat företag och arvingen på grund av att denne är minderårig inte kan fortsätta bolagets verksamhet som styrelsemedlem eller verkställande direktör, så ska även det att den minderåriga arvingens intressebevakare fortsätter företagsverksamheten inom aktiebolaget betraktas som att den skattskyldige fortsätter verksamheten.

Det föreslås att den dröjsmålsränta som beräknas på obetald arvsskatt enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta sänks från den nuvarande nivån. Enligt förslaget ska förseningsräntan vara den referensränta som Finlands Bank fastställer med stöd av räntelagen förhöjd med två procentenheter i stället för nuvarande 3,5 procentenheter.

Det föreslås att det till lagen om skatt på arv och gåva och fastighetsskattelagen fogas bestämmelser med stöd av vilka lagen om beskattningsförfarande ska tillämpas i kompletterande syfte på behandlingen av begäranden om omprövning.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2026. Lagen om skatt på arv och gåva ska enligt förslaget tillämpas på de fall där skattskyldigheten har börjat efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen ska även tillämpas på behandlingen av en begäran om omprövning som är anhängig vid ikraftträdandet av lagen eller som blir anhängig efter ikraftträdandet. Lagen om skattetillägg och förseningsränta ska enligt förslaget tillämpas första gången på obetald arvsskatt från och med den dag då lagen träder i kraft. Fastighetsskattelagen ska enligt förslaget tillämpas på behandlingen av en begäran om omprövning som är anhängig vid ikraftträdandet av lagen eller som blir anhängig efter ikraftträdandet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	3
2.1 Allmänt om arvs- och gåvobeskattningen	3
2.2 Arvs- och gåvoskatteskalor.....	5
2.3 Dröjsmålsränta för obetald arvsskatt	7
2.4 Arvs- och gåvoskattelättnader i samband med generationsväxlingar.....	8
2.5 Behandling av begäranden om omprövning	11
3 Målsättning.....	12
4 Förslagen och deras konsekvenser	12
4.1 De viktigaste förslagen	12
4.1.1 Arvs- och gåvoskatteskalorna.....	12
4.1.2 Skattefritt normalt bohag	14
4.1.3 Dröjsmålsränta som beräknas på obetald arvsskatt	15
4.1.4 Arvsskattelättnad för minderåriga arvingar vid generationsväxlingar	15
4.1.5 Behandling av begäran om omprövning utan dröjsmål	17
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	17
4.2.1 Konsekvenser för de offentliga finanserna	17
4.2.2 Konsekvenser för de skattskyldiga	18
4.2.3 Konsekvenser för företagen.....	20
4.2.4 Konsekvenser för myndigheterna	20
5 Remissvar	21
5.1 Förslagen i propositionsutkastet	21
5.2 Andra kommentarer	22
6 Specialmotivering.....	23
6.1 Lagen om skatt på arv och gåva	23
6.2 Lagen om skattetillägg och förseningsränta	26
6.3 Fastighetsskattelagen	26
7 Ikraftträdande	27
8 Förhållande till budgetpropositionen.....	28
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	28
LAGFÖRSLAG.....	33
1. Lag om ändring av lagen om skatt på arv och gåva	33
2. Lag om ändring av 5 d § i lagen om skattetillägg och förseningsränta	36
3. Lag om ändring av 26 § i fastighetsskattelagen.....	37
BILAGA	38
PARALLELTEXTER.....	38
1. Lag om ändring av lagen om skatt på arv och gåva	38
2. Lag om ändring av 5 d § i lagen om skattetillägg och förseningsränta	42
3. Lag om ändring av 26 § i fastighetsskattelagen.....	43

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

I denna proposition föreslås det att de ändringar i arvs- och gåvobeskattningen som statsminister Petteri Orpos regering beslutade om vid ramförhandlingarna den 22.–23.4.2025 genomförs. Därtill föreslås en del andra ändringar.

Vid ramförhandlingarna våren 2025 fastställde regeringen att den nedre gränsen för arvsskatten ska höjas till 30 000 euro och den nedre gränsen för gåvoskatten till 7 500 euro.¹ Regeringen fastställde också att den ränta som tas ut under betalningstiden för arvsskatten ska vara referensräntan enligt räntelagen (633/1982) förhöjd med två procentenheter. Regeringen fastställde också att skattelättnad i samband med generationsväxling inom företag i arvssituationer ska möjliggöras för minderåriga arvingar.²

Därtill föreslås det att det skattefria beloppet för normalt bohag höjs.

Riksdagens biträdande justitieombudsmans avgörande från den 26 februari 2025³ ger anledning att se över bestämmelserna om sökande av ändring i lagstiftningen om arvs- och gåvobeskattning och om fastighetsbeskattning till den del de gäller behandlingen av begäranden om omprövning.

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Propositionsutkastet var på remiss 19.6.2025–21.8.2025. Utlåtanden begärdes av de ministerier och myndigheter som är centrala med tanke på propositionen, näringslivet och andra intressentgrupper. Sammanlagt begärdes utlåtanden av 21 aktörer. Dessutom har propositionen varit fritt tillgänglig för utlåtande på webbplatsen utlåtande.fi.

Beredningsunderlaget till regeringens proposition finns i den offentliga tjänsten på adressen <https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM045:00/2025>.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Allmänt om arvs- och gåvobeskattningen

För egendom som erhållits genom arv, testamente eller gåva ska till staten betalas skatt enligt lagen om skatt på arv och gåva (378/1940).

¹ Protokollsanteckningar från halvtidsöverläggningen den 23 april 2025 Tillgänglig på adressen https://valtioneuvosto.fi/documents/194055633/221331049/Puoliv%C3%A4lirihi+p%C3%B6yt%C3%A4kirjamerkinn%C3%A4t+23.4.2025_SV.pdf/b054b87b-13a1-3790-06a7-776433ac8f36/Puoliv%C3%A4lirihi+p%C3%B6yt%C3%A4kirjamerkinn%C3%A4t+23.4.2025_SV.pdf?t=1745912927051

² Halvtidsöverläggningens tillväxtåtgärder den 23 april 2025. Tillgänglig på adressen https://valtioneuvosto.fi/documents/194055633/221331049/Puoliv%C3%A4lirihi+kasvutoimet+23.04.2025_SV.pdf/3128fefdc74-259c-d828-1ea73f5dd0e5/Puoliv%C3%A4lirihi+kasvutoimet+23.04.2025_SV.pdf?t=1745438391079

³ Avgörande 26.2.2025 EOAK/5595/2024 (på finska). Tillgänglig på adressen <https://www.oikeusasiamies.fi/r/fi/ratkaisut/-/eoar/5595/2024>.

Vid arvsbeskattning är den skattskyldige en arvinge eller testamentstagare som har fått egendom genom arv eller testamente och som är skyldig att betala arvsskatt på basis av sin skattepliktiga andel av nettovärdet av dödsboets egendom enligt de grunder som anges i lag. Skyldigheten att betala arvsskatt inträder i regel vid arvlåtarens död. Värdet av dödsboets egendom fastställs också enligt den tidpunkten. När beskattningen verkställs har arvskiftet i regel inte genomförts och därför verkställs arvsbeskattningen utifrån en kalkylmässig fördelning som grundar sig på bouppteckningsinstrument och testamente. Om arvskiftet redan har verkställts beaktas det i beskattningen.

Enligt 9 § 1 mom. i lagen om skatt på arv och gåva värderas dödsboets egendom till sitt gängse värde vid den tidpunkt då skattskyldigheten inträder, det vill säga till det sannolika överlåtelsepriset. Från värdet av dödsboets egendom avdras enligt 9 § 2 mom. skulder och skäliga kostnader för den avlidnes begravning och bouppteckning, som är att betrakta som ett slags naturliga avdrag, samt skatter och avgifter som hänför sig till arvlåtarens livstid.

Vid arvsbeskattningen omfattar skatteunderlaget i princip all egendom som förvärvats genom arv eller testamente. Ett typiskt undantag är egendom eller en fördel som förvärvats med en mer begränsad rätt än äganderätt enligt 8 § i lagen om skatt på arv och gåva och som med stöd av villkoren i ett testamente mellan makar tillfaller den efterlevande maken. Den efterlevande maken är inte skyldig att betala arvsskatt på sådan egendom eller en sådan fördel, liksom inte heller för den rätt som han eller hon enligt 3 kap. 1 a § i ärvdabalken (40/1965) har att hålla den avlidne makens kvarlåtenskap oskiftad i sin besittning. I dessa situationer är den som förvärvar äganderätten till egendomen skyldig att betala arvsskatt. Värdet av den förpliktelse som belastar äganderätten ska beaktas som avdrag från egendomens värde i ägarens arvsbeskattning med stöd av 9 § 3 mom. lagen om skatt på arv och gåva.

Arvsskatt ska inte heller betalas för till exempel normalt bohag som varit i arvlåtarens eller dennes familjs bruk till den del bohagets värde är högst 4 000 euro. Till sådant bohag hör till exempel sedvanliga möbler, hushållsartiklar, kläder och annat lösöre i hemmet.

Den minsta beskattningsbara arvsandelen är 20 000 euro. Om arvsandelen är mindre än detta är den fri från arvsskatt. Arvsskatt på den beskattningsbara arvsandelen betalas enligt progressiva skatteskalor, vid vilkas tillämpning de skattskyldiga indelas i två skatteklasser.

Makar och minderåriga arvingar enligt 12 § lagen om skatt på arv och gåva är berättigade att från sin skattepliktiga arvsandel göra makeavdrag och minderårighetsavdrag. Makeavdrag och minderårighetsavdrag är avdrag som görs från den skattepliktiga arvsandelen för enskilda skattskyldiga och som i praktiken höjer beloppet av den minsta beskattningsbara arvsandelen. Makeavdraget uppgår till 90 000 och minderårighetsavdraget till 60 000 euro. Den beskattningsbara arvsandelen för en make som är berättigad till makeavdrag stiger till 20 000 euro först när arvsandelen uppgår till 110 000 euro. På motsvarande sätt stiger den beskattningsbara arvsandelen för en minderårig arvinge som är berättigad till minderårighetsavdrag till 20 000 euro först när arvsandelen uppgår till 80 000 euro.

Vid gåvobeskattning är den skattskyldige en gåvotagare som mottagit egendom. Vid gåvobeskattningen fastställs egendomens värde på motsvarande sätt som vid arvsbeskattningen till dess gängse värde vid den tidpunkt då skattskyldigheten inträder. Beskattningen verkställs på basis av gåvoskattedeklarationen. Gåvoskatten bestäms enligt gåvans värde. Gåvoskatt betalas enligt progressiva skatteskalor, vid vilkas tillämpning de skattskyldiga indelas i två skatteklasser.

Vid gåvobeskattningen lämnas till exempel sådana gåvor som avses i 19 § i lagen om skatt på arv och gåva utanför skatteunderlaget. Enligt 1 punkten i den paragrafen är normalt bohag som är avsett för gåvotagarens eller dennes familjs personliga bruk befriat från gåvoskatt, till den del gåvans värde inte överstiger 4 000 euro. Gåvoskatt betalas inte heller för sådana gåvor som använts till uppfostran, utbildning eller underhåll enligt 2 punkten.

Fria från gåvoskatt är enligt 19 § 3 punkten också andra gåvor vars värde understiger 4 000 euro, dock så att om gåvotagaren inom tre år av samma givare får flera sådana gåvor, ska för dessa betalas skatt när deras sammanlagda värde stiger till minst det nämnda beloppet. Syftet med bestämmelsen är att förhindra att en gåva delas upp i flera mindre gåvor under en treårsperiod. Värdet av gåvor som erhållits från samma givare inom tre års tid räknas ihop för att bedöma om gåvornas sammanlagda värde överstiger beloppet av den minsta beskattningsbara gåvan. Eftersom den minsta beskattningsbara gåvan enligt de nuvarande gåvoskatteskalorna dock är 5 000 euro betalas gåvoskatt på basis av gåvornas sammanlagda värde först när värdet stiger till 5 000 euro.

2.2 Arvs- och gåvoskatteskalor

Skalorna för arvs- och gåvoskatt differentierades vid ingången av år 2008. Den minsta beskattningsbara arvsandelen höjdes från 3 400 euro till 20 000 euro. Det konstanta skattetalet för arvsskatten höjdes vid 20 000 euro från 85 euro till 100 euro. Beloppet av den minsta beskattningsbara gåvan höjdes från 3 400 euro till 4 000 euro i enlighet med förändringarna i konsumentprisindexet. Gåvoskattens konstanta skattetal vid 4 000 euro var 100 euro.

Från och med 2009 lindrades beskattningen ytterligare genom att skattesatserna sänktes på alla nivåer i skalorna i den första skatteklassen med tre procentenheter. Efter ändringarna i skalorna var skatteprocenten i arvsbeskattningsens första skatteklass sju procent för den del som överstiger 20 000 euro upp till 40 000 euro, tio procent för den del som överstiger 40 000 euro upp till 60 000 euro och 13 procent för den del som överstiger 60 000 euro. I gåvobeskattningen var skatteprocenterna desamma, men nivåerna på skalan var 4 000, 17 000 och 50 000 euro.

Vid ingången av 2011 höjdes skatteprocenterna genom att man till skalorna för arvs- och gåvoskatt i första skatteklassen fogade nya nivåer på 200 000 och 1 000 000 euro samt till skalorna för arvs- och gåvoskatt i andra skatteklassen en ny nivå på 1 000 000 euro. De högsta skatteprocenterna på den högsta nivån i den första skatteklassen steg från 13 procent till 20 procent.

Vid ingången av 2017 sänktes arvs- och gåvoskatten på alla nivåer i arvs- och gåvoskatteskalorna. Lättnaderna riktades till gåvoskatteskalans första skatteklass för att främja generationsväxlingar vid företag och gårdsbruksenheter. Det minsta beskattningsbara beloppet för en gåva höjdes också från 4 000 euro till 5 000 euro.

Sedan 2017 har skatteskalorna varit följande:

Arvsskatteskalen, skatteklass I

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
20 000–40 000	100	7
40 000–60 000	1 500	10

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
60 000–200 000	3 500	13
200 000–1 000 000	21 700	16
1 000 000–	149 700	19

Arvsskatteskalen, skatteklass II

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
20 000–40 000	100	19
40 000–60 000	3 900	25
60 000–200 000	8 900	29
200 000–1 000 000	49 500	31
1 000 000–	297 500	33

Gåvoskatteskalen, skatteklass I

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
5 000–25 000	100	8
25 000–55 000	1 700	10
55 000–200 000	4 700	12
200 000–1 000 000	22 100	15
1 000 000–	142 100	17

Gåvoskatteskalen, skatteklass II

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
5 000–25 000	100	19
25 000–55 000	3 900	25
55 000–200 000	11 400	29
200 000–1 000 000	53 450	31
1 000 000–	301 450	33

Till den första skatteklassen hör, enligt 11 § i lagen om skatt på arv och gåva, arvlåtarens make eller maka, arvinge i rakt uppstigande eller nedstigande led, makes eller makas arvinge i rakt nedstigande led samt arvlåtarens trolovade eller sambo enligt lagen om upplösning av sambors gemensamma hushåll (26/2011) upp till det belopp som sambon eller den trolovade har fått i bidrag enligt 8 kap. 2 § i ärvdabalken. Om bestämmelserna om makar i 7 § 3 mom. inkomstskattelagen (1535/1992) tillämpas på arvlåtaren och en person, som har levat med arvlåtaren under äktenskapsliknande förhållanden, vid beskattningen för dödsåret, hänförs den som levt med arvlåtaren till I skatteklassen.

Till den andra skatteklassen hänförs andra släktingar och utomstående.

2.3 Dröjsmålsränta för obetald arvsskatt

Enligt 52 § 2 mom. i lagen om skatt på arv och gåva ska arvs- och gåvoskatt betalas även om beskattningen inte vunnit laga kraft. Enligt 1 § 3 mom. i finansministeriets förordning om skatteuppbörd (1010/2019), nedan *förordningen om skatteuppbörd*, uppbärs arvsskatt och gåvoskatt i två rater, om skattebeloppet är 500 euro eller mer. Enligt 6 § 1 mom. i förordningen om skatteuppbörd ska den första raten av arvsskatt och gåvoskatt betalas senast den första dagen i den fjärde månad som följer på den dag arvsbeskattningen eller gåvobeskattningen verkställdes. Den andra raten ska betalas senast den första dagen i den sjätte månad som följer på den dag arvsbeskattningen eller gåvobeskattningen verkställdes.

Enligt 52 § 3 mom. i lagen om skatt på arv och gåva får en arvsskatt, en skatteförhöjning och en dröjsmålspåföljd som är obetald innan tio år har förflutit från den första förfallodagen för skatten inte drivas in genom utsökning och utifrån dem får en ansökan inte göras om att den skattskyldige ska försättas i konkurs och inte heller uppgifter om dem antecknas i skatteskuldsregistret enligt lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningssuppgifter (1346/1999).

Den förlängda betalningstiden för arvsskatt förlängdes från två år till tio år genom lag 1196/2023 (RP 34/2023 rd; RSv 46/2023) på basis av punkt 1.3 Skattepolitik i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering, enligt vilken betalningstiderna för arvsskatten ska förlängas till tio år. Målet var att ytterligare lindra de finansieringssvårigheter i anslutning till skyldigheten att omedelbart betala arvsskatt som i typiska fall orsakas i synnerhet personer som ärver illikvida tillgångar. Som exempel kan nämnas en situation där någon ärver en bostad som med stöd av 3 kap. 1 a § i ärvdabalken blir i den efterlevande makens besittning eller tillgångar i ett dödsbo där bröstarvingen och testamentstagaren inte har krävt arvskifte.

Bestämmelser om dröjsmålsränta på obetald arvsskatt utfärdades också genom lagändring 1197/2023 av lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995) som trädde i kraft vid ingången av 2024 (RP 34/2023 rd; RSv 46/2023). Den dröjsmålsränta som beräknas på obetald arvsskatt är för närvarande referensräntan enligt 12 § i räntelagen för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga förhöjd med 3,5 procentenheter. Dröjsmålsräntan på arvsskatten är lägre än den normala dröjsmålsräntan, som enligt 5 a § 1 mom. är referensräntan enligt 12 § i räntelagen för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga förhöjd med sju procentenheter.

Beloppet av dröjsmålsräntan på arvsskatt sänktes bl.a. därför att om den som är skyldig att betala arvsskatt utnyttjar möjligheten till förlängning av betalningstiden för arvsskatten under hela den tillåtna tioårsperioden, blir beloppet av dröjsmålsräntan och därmed också skatteskuldens totalbelopp avsevärt stort, om räntenivån hålls oförändrad. De skattskyldiga kan då trots den

långa betalningstiden ha svårigheter att klara av arvsskatteskulden. För att incitamentet att betala arvsskatten på förfallodagen skulle kvarstå, ansågs det motiverat att ta ut en skälig ränta på arvsskatten.

I riksdagens finansutskotts betänkande (FiUB 8/2023 rd) ansåg utskottet att den förlängning av betalningstiden för arvsskatt och den dröjsmålsränta på obetald arvsskatt som föreslogs i propositionen var motiverade. Utskottet konstaterade dock i betänkandet att regeringen bör bevaka hur de föreslagna ändringarna påverkar generationsväxlingarna och det inhemska ägandet och i mån av möjlighet se över arvs- och gåvobeskattningen för att uppnå dessa mål.

Under perioden 1.7–31.12.2023 var referensräntan enligt 12 § i räntelagen 4 procentenheter och under perioden 1.7–31.12.2024 4,5 procentenheter. Om 3,5 procentenheter läggs till referensräntan, är dröjsmålsräntan på obetald arvsskatt således 7,5 procentenheter för 2024 och 8,0 procentenheter för 2025.

Konsekvenserna av den förlängning av betalningstiden för arvsskatt som trädde i kraft 2024 kan knappt alls ännu undersökas. Förlängningen av betalningstiden gällde endast arvsskattebeslut från och med 2024. Den faktiska effekten kommer enligt beräkningarna att synas först 2026.

2.4 Arvs- och gåvobeskattningslättnader i samband med generationsväxlingar

Vid arvs- och gåvobeskattningen beviljas på den skattskyldiges ansökan i fråga om företagsförmögenhet som tillhör en gårdsbruksenhet och annan företagsförmögenhet skattelättnad vid generationsväxlingar enligt 55–57 § i lagen om skatt på arv och gåva. Skattelättnad vid generationsväxlingar är en lättnad i skattedebiteringen som görs i den normala arvsskatten och som beviljas när förutsättningarna för skattelättnad uppfylls. Dessutom kan den proportionella delen av den skatt som ska debiteras och som hänför sig till den egendom som är föremål för skattelättnaden beviljas en förlängd betalningstid på högst 10 år, under vilken betalningsposterna är räntefria.

Syftet med skattelättnaden är bland annat att främja generationsväxlingar inom företag, förbättra ställningen för den som fortsätter företagsverksamheten, trygga kontinuiteten i företagsverksamheten och främja bevarandet av arbetsplatserna. Bestämmelser om förutsättningarna för sådan skattelättnad finns i 55 § 1 mom. i lagen om skatt på arv och gåva. Skattelättnaden förutsätter att det i det skattepliktiga arvet eller den skattepliktiga gåvan ingår en gårdsbruksenhet, ett annat företag eller en del därav, och att den skattskyldige med de medel som denne erhållit i arv eller som gåva fortsätter att bedriva jordbruk eller jord- och skogsbruk eller annan företagsverksamhet på en gårdsbruksenhet, som erhållits i arv eller som gåva, eller i ett sålunda erhållit företag. Dessutom förutsätts det att den för en gårdsbruksenhet, ett annat företag eller en del därav påförda arvs- eller gåvobeskattens proportionella andel av hela skatten överstiger 850 euro.

När förutsättningarna för skattelättnaden uppfylls beräknas lättningen i skattedebiteringen enligt 55 § 2–4 mom. i lagen om skatt på arv och gåva. Lättnaden i skattedebiteringen gäller endast den del av det totala beloppet av den skatt som beräknats enligt det gängse värdet och som hänför sig till den egendom som är föremål för skattelättnaden. Den proportionella andelen av skattebeloppet som hänför sig till den övriga förmögenheten lindras inte och på den tillämpas inte den lättnad i betalningstiden som avses i 56 §.

För beräkning av lättningen i skattedebiteringen beräknas skatten på den totala förmögenhet som erhållits normalt enligt det gängse värdet, och sedan debiteras inte den proportionella andel av skatten som hänför sig till den förmögenhet som är föremål för lättningen. I praktiken beräknas

den proportionella andelen av den skatt som debiteras för den egendom som är föremål för lättningen på basis av det så kallade generationsväxlingsvärdet, vilket är lägre än det gängse värdet. I fråga om ett aktiebolags företagsförmögenhet är generationsväxlingsvärdet 40 procent av värdet enligt 4 och 5 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005), där det föreskrivs om beräkning av jämförelsevärdet för en aktie. Som grund för beräkning av generationsväxlingsvärdet används aktiens jämförelsevärde i regel som sådant. Den skatt som ska debiteras för den egendom som är föremål för lättningen är dock alltid minst 850 euro. Skillnaden mellan på detta sätt uträknade skatter debiteras inte.

Utöver lättningen i skattedebiteringen beviljas på den skattskyldiges ansökan förlängd betalningstid enligt 56 § i lagen om skatt på arv och gåva för den del av skatten som debiterats för den egendom som är föremål för lättningen, om den är minst 1 700 euro. Skatten tas då ut i lika stora årliga rater om minst 850 euro under högst 10 år. För den förlängda betalningstiden tas det inte ut någon ränta.

I 57 § i lagen om skatt på arv och gåva finns bestämmelser om den minsta möjliga ägarandel av en gårdsbruksenhet eller någon annan del av ett företag som bestäms genom indirekt ägande. Enligt den bestämmelsen avses i 55 och 56 § med en del av en gårdsbruksenhet eller ett annat företag även minst en tiondel av de aktier eller andelar som berättigar till innehav av en gårdsbruksenhet eller ett företag.

I bestämmelserna i 55–57 § i lagen om skatt på arv och gåva föreskrivs det inte om betydelsen av den skattskyldiges minderårighet. I praktiken kommer minderåriga att erhålla företagsförmögenhet som tillhör en gårdsbruksenhet och annan företagsförmögenhet närmast i fall där en arvlåtare vid sin död hade minderåriga barn.

Kravet på att verksamheten fortsätter, vilket hör till förutsättningarna för skattelättnaden, bedöms i förhållande till den verksamhet som bedrivs. I fråga om bedrivande av jordbruk har det i typiska fall krävts att mottagaren bedriver egentligt jordbruk, det vill säga producerar jordbruksprodukter för försäljning. I fråga om annan företagsverksamhet har det krävts att mottagaren personligen deltar i utövandet av beslutanderätten i företaget. Även minderåriga arvingar bedöms enligt samma grunder.

Om det är arvlåtarens gårdsbruksenhet eller privata rörelse som går i arv, är det inte ovanligt att dödsboet fortsätter bedriva företagsverksamhet för delägarnas gemensamma räkning. Vid bedrivande av verksamhet för dödsbodelägarnas gemensamma räkning har det ansetts att alla delägare inte personligen behöver delta i bedrivandet av verksamheten för att skattelättnaden ska kunna fås. Om dödsboet fortsätter bedriva företagsverksamhet för delägarnas gemensamma räkning, kan lättningen beviljas alla delägare, även minderåriga delägare, om förutsättningarna för lättningen uppfylls.

En minderårig arvinge själv kan beviljas skattelättnad, om han själv fortsätter att idka jordbruk eller näring. En minderårig arvinge kan inom de gränser som anges i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) vara företagare på en gårdsbruksenhet eller i en enskild rörelse. Likaså kan en minderårig arvinge vara bolagsman i ett öppet bolag eller kommanditbolag och med en andel i bolaget bedriva företagsverksamhet inom de gränser som anges i lagen om förmyndarverksamhet, om hans eller hennes intressebevakare företräder honom eller henne vid inträdet i bolaget och intressebevakaren har magistratens tillstånd till detta.

Den fortsättning av verksamheten som förutsätts i bestämmelserna om skattelättnader har i fråga om företagsverksamhet som bedrivs inom ett aktiebolag traditionellt ansetts bestå av att

mottagaren deltar i bolagets verksamhet som styrelsemedlem, verkställande direktör eller i någon annan ledningsuppgift i bolaget. Enligt 6 kap. 10 och 19 § i aktiebolagslagen (624/2006) kan en minderårig dock inte vara styrelsemedlem eller verkställande direktör. I högsta förvaltningsdomstolens rättspraxis har man i samband med både arvsbeskattningen och gåvobeskattningen tagit ställning till vilken betydelse bestämmelserna i aktiebolagslagen har vid bedömningen av det deltagande i bolagets verksamhet som styrelsemedlem som förutsätts av mottagaren.

I prejudikatet HFD 2011:1 kom högsta förvaltningsdomstolen fram till att skattelättnaden inte kunde beviljas även i det fall att en ställföreträdare för en intressebevakare som förordnats för en minderårig deltog i bolagets styrelse och skulle vara verksam i bolagets styrelse tills den minderårige blev myndig, varefter den minderårige skulle utses till ordinarie medlem i bolagets styrelse. Eftersom en minderårig inte kan vara styrelsemedlem och eftersom styrelsemedlemmar inte kan handla för någon delägars räkning, utan enligt aktiebolagslagen måste främja bolagets intressen, var det inte fråga om en situation där gåvotagaren skulle fortsätta företagsverksamheten med de medel som erhållits som gåva på det sätt som avses i 55 § i lagen om skatt på arv och gåva.

I prejudikatet HFD 2015:166 kom högsta förvaltningsdomstolen med rösterna 3–2 fram till samma slutsats i en situation där delägarna i ett oskiftat dödsbo var den efterlevande maken och makarnas minderåriga dotter. Änkan utnämndes till styrelseledamot och var kvalitetschef för bolaget. Den minderåriga arvtagaren kunde inte själv delta i aktiebolagets verksamhet. I högsta förvaltningsdomstolens majoritets motivering konstaterades det bland annat att företagsverksamhet inte hade bedrivits direkt i dödsboets namn och för dess räkning, utan indirekt av ett separat aktiebolag, och att den minderåriga delägaren inte kunde anses ha fortsatt företagsverksamheten på basis av aktieinnehav i dödsboet eller genom en annan delägars arbete och styrelsemedlemskap. Likaså var det inte motiverat att tolka eller tillämpa villkoret för fortsatt företagsverksamhet på ett sätt som avviker från tidigare rättspraxis enbart på grund av att det i motsats till avgörandet HFD 2011:1 var fråga om förvärv som grundar sig på arv och inte på gåva.

Efter avgörandet HFD 2015:166 föreslogs ändringar i rättsläget genom regeringens proposition RP 175/2016 rd. I förslaget om ändring av lagen om skatt på arv och gåva ingick en bestämmelse om arvsskattelättnad för minderåriga arvingar i samband med generationsväxlingar vid gårdsbruksenheter eller andra företag. Till riksdagen lämnades dock en kompletterande regeringsproposition RP 245/2016 rd, där det föreslogs att bestämmelsen i fråga skulle strykas ur lagförslaget. Enligt motiveringen till den kompletterande propositionen var den föreslagna bestämmelsen enligt regeringens uppfattning problemfri med tanke på principen om jämlikhet enligt grundlagen, men för att ikraftsättandet av lagförslagen i propositionen som lagar som hänför sig till budgetpropositionen inte skulle äventyras ansåg regeringen det vara ändamålsenligt att stryka den föreslagna bestämmelsen ur lagförslaget.

Enligt finansministeriets bedömning är skattelättnaden vid generationsväxlingar det mest betydande skattestödet inom arvs- och gåvobeskattningen. År 2024 uppskattades lättnaden ha minskat skatteinkomsterna med cirka 220 miljoner euro, medan det totala inflödet av arvs- och gåvoskatt var cirka 1,26 miljarder euro. Cirka 190 miljoner euro av lättnaden hänförde sig till gåvoskatten. Situationer där det blir aktuellt med arvsskattelättnad förekommer relativt sett mer sällan, vilket sannolikt förklaras av den flexibilitet som karaktäriserar gåvoarrangemang och av att genomförandet av sådana är enkelt jämfört med arvssituationer.

Skatteförvaltningen för ingen skild statistik över de skattelättnader vid generationsväxlingar som inte beviljats och grunderna för att skattelättnaderna inte beviljades. Eftersom beviljandet

av skattelättnaden förutsätter att den skattskyldige ansöker om den, gör man inte heller i anslutning till verkställandet av arvsbeskattningen några hypotetiska bedömningar av huruvida en skattelättnad eventuellt skulle vara tillämplig utan att ansökan lämnas. Sådana fall där en minderårig arvinges arvsandel omfattar aktier i ett skattelättnadsberättigat aktiebolag kan dock bedömas vara relativt sällsynta. Utgångspunkten är att det rör sig om några fall per år.

2.5 Behandling av begäranden om omprövning

Riksdagens biträdande justitieombudsman har i sitt avgörande EOAK/5595/2024 26.2.2025 med anledning av klagomål om behandlingstiden för begäranden om omprövning av fastighetsbeskattningen fäst finansministeriets uppmärksamhet vid bristerna i bestämmelserna i fastighetsskattelagen (654/1992) och lagen om skatt på arv och gåva, och föreslagit att ministeriet ska överväga om det finns skäl att precisera och komplettera bestämmelserna. I avgörandet har bestämmelserna om behandlingstiden för begäranden om omprövning granskats.

Enligt 49 e § i förvaltningslagen (434/2003) ska begäran om omprövning behandlas i brådsakande ordning. Enligt 63 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) ska ett rättelseyrkande behandlas utan ogrundat dröjsmål. Det 63 § 3 mom. som genom lag 1411/2010 fogades till lagen om beskattningsförfarande är en specialbestämmelse i förhållande till bestämmelserna i förvaltningslagen. Bestämmelsen fogades till lagen därför att 23 § i förvaltningslagen fram till den 31 juli 2010 tillämpades på behandlingen av begäranden om omprövning, medan begäranden om omprövning med stöd av 49 e § i förvaltningslagen skulle behandlas skyndsamt fr.o.m. den 1 augusti 2010. Syftet med ändringen var att garantera att behandlingen av rättelseyrkandena (omprövningsbegärandena) sker utan dröjsmål på motsvarande sätt som i 23 § i förvaltningslagen och att säkerställa att beskattningen slutförs vid rätt tidpunkt samt att befintliga resurser utnyttjas effektivt under olika tider av året (RP 122/2010 rd, s. 15).

På det sätt som konstateras i riksdagens biträdande justitieombudsmans avgörande fanns det vid ikraftträdandet av lag 1411/2010 i 26 § 2 mom. i fastighetsskattelagen en hänvisningsbestämmelse enligt vilken det i fråga om besvär och handläggningen av besvär i tillämpliga delar gällde vad som föreskrevs i lagen om beskattningsförfarande. Samtidigt med ändringen av 63 § i lagen om beskattningsförfarande fogades genom lag 1412/2010 till 43 § i lagen om skatt på arv och gåva ett nytt 5 mom., enligt vilket ett rättelseyrkande ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.

I avgörandet ägnas det uppmärksamhet åt att ovannämnda bestämmelser för närvarande saknas, och att det efter lagändringarna 783/2016 och 786/2016 både i 43 § 1 mom. i lagen om skatt på arv och gåva och i 26 § 1 mom. i fastighetsskattelagen har funnits motsvarande bestämmelser om att den som har rätt att söka ändring får söka ändring på det sätt som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande. I avgörandet anses lagstiftarens uppenbara avsikt ha varit att behandlingen av begäranden om omprövning av fastighetsbeskattningen och av arvs- och gåvobeskattningen ska omfattas av en bestämmelse om att de ska behandlas utan ogrundat dröjsmål, och det framgår inte av förarbetena till senare lagändringar att avsikten var att ändra rättsläget. I avgörandet konstateras det dock att lagstiftningen i sin nuvarande form kan betraktas som bristfällig, eftersom fastighetsskattelagen och lagen om skatt på arv och gåva saknar bestämmelser om att begäranden om omprövning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål eller hänvisningar till lagen om beskattningsförfarande i detta syfte.

Syftet med regeringens proposition RP 29/2016 rd, vilken ledde till lagändringarna 783/2016 och 786/2016, var att alla bestämmelser om rättelse av beskattningen, påförande av skatt, omprövning av beslut och ändringssökande samt de allmänna förfarandebestämmelserna skulle

göras enhetliga för alla skatteslag. I specialmotiveringen till 43 § i lagen om skatt på arv och gåva konstateras det att bestämmelser om behandling av begäran om omprövning utan ogrundat dröjsmål finns i lagen om beskattningsförfarande (RP 29/2016 rd, s. 258). I specialmotiveringen till 26 § i fastighetsskattelagen konstateras allmänt att förfarandet i 26 § 1 mom. motsvarar den gällande lagen (RP 29/2016 rd, s. 268).

Med beaktande av det som anges ovan är avsikten att bestämmelserna i 26 § 1 mom. i fastighetsskattelagen och 43 § 1 mom. i lagen om skatt på arv och gåva, enligt vilka ändring ska sökas på det sätt som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande, ska omfatta bestämmelserna i lagen om beskattningsförfarande också i fråga om behandlingen av begäran om omprövning. Av författningshänvisningarnas ordalydelse framgår dock inte uttryckligen det faktum att när en som har rätt att söka ändring har sökt ändring i enlighet med lagen om beskattningsförfarande ska också den lagen tillämpas på behandlingen av begäran om omprövning. Lagstiftarens uppenbara avsikt har varit att bestämmelsen i 63 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande om behandling av begäran om omprövning utan ogrundat dröjsmål ska tillämpas också vid behandlingen av begäranden om omprövning i fråga om arvs- och gåvobeskattningen och fastighetsbeskattningen.

3 Målsättning

I denna proposition föreslås det att de ändringar i arvs- och gåvobeskattningen som regeringen beslutade om vid sin halvtidsöverläggning genomförs. De föreslagna ändringarna främjar regeringens skattepolitiska mål att förbättra hushållens köpkraft, stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt samt sporra till arbete och företagande och stödja inhemskt ägande.

Syftet med lindringarna i arvs- och gåvoskatteskalorna är att lindra arvs- och gåvobeskattningen och förbättra hushållens köpkraft. Syftet med höjningen av det skattefria beloppet för normalt bohav är också att förebygga ökad administrativ börda och administrativt arbete.

Syftet med skattelättnaden för minderåriga arvingar vid generationsväxlingar är att lindra arvsskattebördan för minderåriga arvingar i syfte att främja fortsatt företagsverksamhet också när en minderårig ärver aktier i ett aktiebolag.

Syftet med sänkningen av dröjsmålsräntan på obetald arvsskatt är att ytterligare lindra den räntepåföljd som hänför sig till finansieringssvårigheter i anslutning till betalningen av arvsskatt.

Ett ytterligare mål är att förtydliga de bestämmelser som ska tillämpas på behandlingen av begäranden om omprövning av arvs- och gåvobeskattningen och av fastighetsbeskattningen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.1.1 Arvs- och gåvoskatteskalorna

I denna proposition föreslås det att det minsta beskattningsbara beloppet höjs från 20 000 euro till 30 000 euro inom arvsbeskattningen och från 5 000 euro till 7 500 euro inom gåvobeskattningen. Förslaget genomförs genom att man ändrar arvs- och gåvoskatteskalorna och höjer de minsta beskattningsbara beloppen. Arvsskatteskalorna och gåvoskatteskalorna ska även i fortsättningen bestå av fem nivåer och deras marginalsattesatser förblir oförändrade.

I arvsskatteskalorna ändras den nuvarande lägsta nivån på 20 000–40 000 euro till 30 000–40 000 euro. Om värdet av den beskattningsbara andelen ligger vid den nedre gränsen på 30 000 euro, är skattebeloppet 100 euro i vardera skatteklassen på motsvarande sätt som vid den nuvarande lägsta nivån. Till övriga delar justeras skattebeloppet vid den nedre gränsen av de olika nivåerna så att det motsvarar beloppet vid den övre gränsen för föregående nivå. Nedan presenteras de föreslagna arvsskatteskalorna.

Arvsskatteskalan, skatteklass I

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
30 000–40 000	100	7
40 000–60 000	800	10
60 000–200 000	2 800	13
200 000–1 000 000	21 000	16
1 000 000–	149 000	19

Arvsskatteskalan, skatteklass II

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
30 000–40 000	100	19
40 000–60 000	2 000	25
60 000–200 000	7 000	29
200 000–1 000 000	47 600	31
1 000 000–	295 600	33

I gåvoskatteskalorna ändras den nuvarande lägsta nivån på 5 000–25 000 euro till 7 500–25 000 euro. Om värdet av den beskattningsbara andelen ligger vid den nedre gränsen på 7 500 euro, är skattebeloppet 100 euro i vardera skatteklassen på motsvarande sätt som vid den nuvarande lägsta nivån. Till övriga delar justeras skattebeloppet vid den nedre gränsen av de olika nivåerna så att det motsvarar beloppet vid den övre gränsen för föregående nivå. Nedan presenteras de föreslagna gåvoskatteskalorna.

Gåvoskatteskalan, skatteklass I

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
7 500–25 000	100	8
25 000–55 000	1 500	10
55 000–200 000	4 500	12

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
200 000–1 000 000	21 900	15
1 000 000–	141 900	17

Gåvoskatteskalen, skatteklass II

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
7 500–25 000	100	19
25 000–55 000	3 425	25
55 000–200 000	10 925	29
200 000–1 000 000	52 975	31
1 000 000–	300 975	33

De föreslagna ändringarna i skalorna lindrar beskattningen i fråga om arv och gåvor av alla storlekar, eftersom den nedre gräns där skatt först börjar uppbäras är högre än tidigare. Mätt i euro fördelas lindringen av beskattningen jämnt oberoende av arvets eller gåvans storlek. I fråga om arv lindras beskattningen med 700 euro per arv i den första skatteklassen och med 1 900 euro per arv i den andra skatteklassen. I fråga om gåvor är motsvarande belopp 200 euro i den första skatteklassen och 475 euro i den andra skatteklassen. Mätt i euro gagnas dock mottagarna av arv som understiger 30 000 euro och gåvor som understiger 7 500 euro mindre, eftersom den nuvarande beskattningen inte heller för närvarande är större än den sänkning som föreslås ovan. I och med den föreslagna reformen befrias sådana arv och gåvor helt från skatt.

När man granskar den relativa ändringen av skatten gagnar ändringen dock i högre grad mottagarna av små arv och gåvor, eftersom ändringen av beskattningen i euro mätt inte är beroende av arvets eller gåvans storlek. Då är den relativa förändringen i beloppet av den skatt som ska betalas större ju mindre skattebeloppet som för närvarande ska betalas är.

Det betraktas inte som nödvändigt att skärpa skatteskalorna på de högre nivåerna, eftersom syftet med reformen inte är att öka inflödet av arvs- och gåvoskatt. Reformen gagnar också redan nu relativt sett mest mottagarna av mindre arv och gåvor, och därför finns det inga grunder för att skärpa progressionen. En skärpning av beskattningen på de högre nivåerna kan också ha negativa konsekvenser för generationsväxlingar inom företag och inhemskt ägande.

4.1.2 Skattefritt normalt bohag

I propositionen föreslås det att värdet av sådant normalt bohag som är befriat från arvs- och gåvoskatt höjs från nuvarande 4 000 euro till 7 500 euro.

Det skattefria beloppet för normalt bohag justerades senast till att motsvara förändringen i konsumentprisindexet genom en ändring som trädde i kraft vid ingången av 2008. Förändringen av konsumentprisindexet under perioden 4/2007–4/2025 har varit cirka 41,0 procent. Detta innebär kalkylmässigt 5 600 euro beräknat på basis av indexförändringen.

Under de senaste åren har det blivit vanligare hos Skatteförvaltningens rådgivning med förfrågningar om uppskattning av det skattefria beloppet för normalt bohag och om korrekt deklarationssätt, vilket delvis bedöms bero på att det inte har gjorts någon indexjustering sedan 2008. Dessutom bör det beaktas att fram till 2016 motsvarade detta belopp beloppet av andra skattefria gåvor, som höjdes till 5 000 euro 2017 och som nu föreslås bli höjda till 7 500 euro.

Även om gåvans nedre gräns inte nödvändigtvis har ett samband med det skattefria beloppet för normalt bohag, kan en motsvarande höjning av det skattefria beloppet anses vara skälig med beaktande av behovet av inflationsjustering samt målen att förebygga ökad administrativ börda och minska Skatteförvaltningens rådgivningsuppgifter.

Med beaktande av ovannämnda omständigheter är det motiverat att höja det skattefria beloppet för normalt bohag till 7 500 euro både inom arvsbeskattningen och inom gåvobeskattningen.

4.1.3 Dröjsmålsränta som beräknas på obetald arvsskatt

I denna proposition föreslås det att dröjsmålsräntan på obetald arvsskatt ska vara referensräntan enligt 12 § i räntelagen förhöjd med två procentenheter.

Om den som är skyldig att betala arvsskatt inte kan betala arvsskatten på förfallodagen, ska den skattskyldige på motsvarande sätt som för närvarande ha möjlighet att använda den betalningstid på tio år för arvsskatt som avses i 52 § 3 mom. i lagen om skatt på arv och gåva. I propositionen föreslås inga ändringar i fråga om denna bestämmelse.

Det finns skäl att ytterligare lindra skyldigheten att betala arvsskatt innan arvstillgångarna kan användas för att finansiera betalningen av skatten för att på så sätt lindra de finansieringssvårigheter som arvsskatten medför, dock med beaktande av räntenivåns betydelse som incitament att betala arvsskatten. Enligt förslaget ska den nuvarande förhöjningen på 3,5 procentenheter till den referensränta som Finlands Bank fastställt sänkas till två procentenheter.

4.1.4 Arvsskattelättnad för minderåriga arvingar vid generationsväxlingar

I denna proposition föreslås det en ändring inom arvsbeskattningen i fråga om den skattelättnad vid generationsväxling som avses i 55 § i lagen om skatt på arv och gåva. Om en arvinges beskattningsbara arvsandel omfattar minst 10 procent av aktierna i ett aktiebolag som berättigar till innehav av en gårdsbruksenhet eller ett annat företag och arvingen på grund av att denne är minderårig inte kan fortsätta verksamheten som styrelsemedlem eller verkställande direktör, ska även det att den minderåriga arvingens intressebevakare fortsätter verksamheten betraktas som att den skattskyldige fortsätter verksamheten.

Syftet med förslaget är att ändra rättsläget i fråga om sådana omständigheter som motsvarar vad som avses i högsta förvaltningsdomstolens prejudikatbeslut HFD 2015:166. Avgörandet innebär i praktiken att en minderårig arvinge som fått aktier i ett företag i aktiebolagsform för närvarande inte kan beviljas arvsskattelättnad ens i det fall att intressebevakaren för den minderåriga arvingen deltar i bedrivandet av företagsverksamheten och förutsättningarna för skattelättnad uppfylls till övriga delar. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i sak den bestämmelse som föreslogs i regeringens proposition RP 175/2016 rd.

Utan den föreslagna ändringen kan arvsskattekostnaden för den minderåriga arvingen ha skadliga konsekvenser för kontinuiteten i företagets verksamhet och sysselsättningsförutsättningarna på motsvarande sätt som i andra sådana situationer för vilka skattelättnaden enligt 55 § i lagen om skatt på arv och gåva är avsedd. Att ta ut full skatt av en

minderårig arvinge kan också leda till socialt otillfredsställande eller oskäligen situationer, till exempel när det är fråga om företagsverksamhet som makar bedriver tillsammans och som har varit familjens enda eller huvudsakliga utkomstkälla. Det kan också vara fråga om en situation där avsikten är att företaget ska förbli i den minderåriga arvingens ägo under en lång tid och att arvingen också i allmänhet fortsätter företagsverksamheten i egenskap av styrelsemedlem eller verkställande direktör i bolaget efter att han eller hon blivit myndig.

Syftet med förslaget är att möjliggöra skattelättnad i situationer där det efter arvlåtarens oförutsedda död inte är möjligt att genom generationsväxling överföra företaget till arvingen på grund av att denne är minderårig och således inte kan fortsätta företagets verksamhet. Enligt förslaget ska även det att den minderåriga arvingens intressebevakare fortsätter företagsverksamheten inom aktiebolaget betraktas som att den skattskyldige fortsätter verksamheten.

Situationer där arvlåtarens död kommer överraskande och innan man har hunnit förbereda sig på den är i synnerhet kritiska för företagets fortsatta verksamhet och arbetsplatsernas fortbestånd. Av ovannämnda skäl är det motiverat att förslaget gäller minderåriga arvingar, oberoende av om det är fråga om ett minderårigt barn eller någon annan arvsberättigad minderårig arvinge. Med tanke på skattelättnadens syfte är det å andra sidan inte motiverat att skapa incitament för sådana testamentsarrangemang där någon i syfte att få skattelättnad till exempel försöker hoppa över arvingar i överföringen av företagets tillgångar eller annars försöker överföra dem till minderåriga som inte har ställning som arvingar. I dessa situationer är ett testamente ett ändamålsenligt sätt att planera och förbereda sig på att på önskat sätt genomföra överföringen av företaget genom generationsväxling till myndiga arvingar eller personer som inte har ställning som arvingar. Av ovannämnda orsaker föreslås det att den föreslagna regleringen inte ska utsträckas till minderåriga som inte har ställning som arvinge.

Med anledning av högsta förvaltningsdomstolens prejudikat HFD 2015:166 har det inte framkommit något behov av att ändra rättsläget i fråga om andra företagsformer än aktiebolag. På det sätt som konstateras ovan i avsnitt 2.4 kan skattelättnaden enligt 55 § i lagen om skatt på arv och gåva tillämpas i fråga om andra verksamhetsformer utan att det framkommer något motsvarande hinder för att fortsätta verksamheten som i fråga om aktiebolag i fall där arvingen är minderårig.

Den föreslagna bestämmelsen är inte tillämplig i fråga om gåvobeskattningen. Rättsläget enligt högsta förvaltningsdomstolens prejudikat HFD 2011:1 ändras således inte. I fråga om sådana arrangemang som genomförs under givarens livstid kan gåvan till den som fortsätter verksamheten ges på önskat sätt, och i samband med arrangemang som gäller gåvor kan det inte uppstå en situation som motsvarar den inom arvsbeskattningen, där det efter arvlåtarens oförutsedda död inte längre är möjligt med en sedvanlig generationsväxling, eftersom arvingen fortfarande är minderårig.

En utvidgning av den föreslagna regleringen till att gälla gåvor till minderåriga skulle också innebära en uppenbar risk för konstlade arrangemang där tillgångarna, medan den avstående företagaren fortfarande är verksam i företaget, överförs till det minderåriga barnet på grund av skattelättnaden också i situationer där det minderåriga barnet inte har för avsikt eller på grund av sin förmåga eller sina utbildningsutsikter inte har realistiska förutsättningar att själv bedriva företagsverksamheten efter att han eller hon har blivit myndig. Syftet med skattelättnaden är att förhindra att kontinuiteten i företagsverksamheten och bevarandet av arbetsplatserna äventyras i samband med generationsväxlingar, inte att stödja och bevara ägandet oberoende av detta syfte.

Förslaget har samordnats med det nuvarande skattelättnadssystemet och med lagen om skatt på arv och gåva. Man ska ansöka om skattelättnaden innan arvsbeskattningen verkställs, och i fråga om en minderårig arvinge ska skattelättnadsärendet avgöras i samband med verkställandet av den ordinarie arvsbeskattningen. Ett alternativ där arvsbeskattningen skjuts upp för alla skattskyldiga eller endast för minderåriga arvingar har inte ansetts motiverat med tanke på behandling av ärenden utan dröjsmål eller en ändamålsenlig förvaltning.

4.1.5 Behandling av begäran om omprövning utan dröjsmål

I propositionen föreslås det att det till fastighetsskattelagen och till lagen om skatt på arv och gåva fogas en författningshänvisning till lagen om beskattningsförfarande när det gäller behandlingen av begäran om omprövning. Enligt förslaget ska lagen om beskattningsförfarande tillämpas på behandlingen av begäran om omprövning, om inte något annat följer av de nämnda lagarna. De föreslagna författningshänvisningarna omfattar således bestämmelsen om behandling av rättelseyrkanden utan ogrundat dröjsmål i 63 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Konsekvenser för de offentliga finanserna

Konsekvenserna för statsfinanserna i huvuddrag

De ändringar som föreslås i propositionen beräknas sammanlagt minska statens skatteintäkter med cirka 81 miljoner euro per år. Konsekvensbedömningarna baserar sig på material från Skatteförvaltningen om arvs- och gåvoskattebeslut samt på finansministeriets skatteintäktsprognoser. Sänkningen av dröjsmålsräntan på arvsskatt har bedömts medföra statiska och dynamiska konsekvenser. Till övriga delar gäller konsekvensbedömningarna statiska konsekvenser.

Den minskande effekten på statens skatteintäkter beräknas i huvudsak bero på ändringarna i skatteskalorna och i övrigt på sänkningen av dröjsmålsräntan på arvsskatten. De förslag som gäller skattelättnad för minderåriga arvingar vid generationsväxlingar och normalt bohag som är befriat från arvs- och gåvoskatt bedöms inte ha någon nämnvärd inverkan på beloppet av statens skatteintäkter.

Ändringar i skatteskalorna och skattefria belopp

Ändringarna i skatteskalorna för arvs- och gåvoskatten beräknas minska skatteintäkterna med ca 62 miljoner euro per år. Konsekvenserna har bedömts med hjälp av material från Skatteförvaltningen om arvs- och gåvoskattebeslut samt prognoser över antalet arvs- och gåvoskattebeslut som kommer att fattas under de kommande åren. Med hjälp av materialet har man bedömt vilken inverkan ändringen skulle ha haft på skatteintäkterna under tidigare år, och den relativa förändringen har jämförts med finansministeriets nyaste prognos för arvs- och gåvoskatten. Arvsskattens andel av förändringen är cirka 56 miljoner euro och gåvoskattens andel cirka 6 miljoner euro.

I och med ändringen av skatteskalorna lindras beskattningen i fråga om arv och gåvor av alla storlekar, eftersom skyldigheten att betala skatt inträder först när arvet uppgår till 30 000 euro (för närvarande 20 000 euro) och gåvan till 7 500 euro (för närvarande 5 000 euro). Ändringen lindrar beskattningen jämnt oberoende av arvets eller gåvans storlek. I fråga om arv lindras

beskattningen med 700 euro per arv i den första skatteklassen och med 1 900 euro per arv i den andra skatteklassen. I fråga om gåvor är motsvarande belopp 200 euro i den första skatteklassen och 475 euro i den andra skatteklassen. Av minskningen av skatteintäkterna beror 9 miljoner euro på de arv och gåvor som i och med ändringen helt befrias från skatt och resterande 53 miljoner på de arv och gåvor vars beskattning lindras i och med ändringarna i skatteskalen.

Sänkning av dröjsmålsräntan på arvsskatt

Förslaget om sänkning av dröjsmålsräntan på arvsskatt bedöms ha direkta konsekvenser för skatteintäkterna, vilka i första hand beror på att skatteintäkterna skjuts upp och på att dröjsmålsräntorna minskar. Från och med 2026 beräknas sänkningen av dröjsmålsräntan minska skatteintäkterna med cirka 20 miljoner euro per år under hela ramperioden. En minskning av skatteintäkterna drabbar i sin helhet statens skatteinkomster. Konsekvenserna har bedömts med hjälp av de uppgifter om beloppet av försenad arvsskatt som begärts av Skatteförvaltningen.

När det gäller sänkningen av dröjsmålsräntan kommer effekterna på skatteintäkterna från de statistiskt minskande betalningarna av dröjsmålsräntor och från de dynamiskt ökande incitamenten att skjuta upp betalningen av skatten. Om dröjsmålsräntan var konkurrenskraftig med marknadsräntorna skulle hushållen kunna använda utebliven betalning av skatt som finansieringskanal. Särskilt de hushåll som redan har lån med höga räntor skulle kunna ha incitament att använda pengarna till extra amorteringar i stället för att betala skatten. Om dröjsmålsräntan är referensräntan förhöjd med två procentenheter, kan det bedömas att incitamenten att låta bli att betala skatt ökar något jämfört med hur det var dessförinnan, men dessa incitament är ändå inte särskilt betydande för de flesta skattebetalare. Som helhet beräknas de statiska och dynamiska effekterna minska skatteintäkterna med cirka 19 miljoner euro per år 2026–2028 och med cirka 21 miljoner euro 2029.

Skatter vars betalning skjuts upp till följd av sänkningen av dröjsmålsräntan kan i någon mån öka antalet helt uteblivna skattebetalningar, men den effekten bedöms vara liten.

Tidpunkten för effekterna på skatteintäkterna

Den minskning i skatteintäkterna på 81 miljoner euro som de föreslagna ändringarna medför kommer inte att inträffa i sin helhet år 2026. Den nuvarande beräknade behandlingstiden för arvsskattebeslut är i genomsnitt 6–12 månader från det att bouppteckningen lämnats in och för gåvoskattebeslut 2–8 månader från det att gåvoskattedeklarationen lämnats in till Skatteförvaltningen. För närvarande tar det cirka 3 månader från verkställandet av arvs- och gåvobeskattningen till den första förfallodagen för skatten och cirka 5 månader till den andra förfallodagen, och därför syns inverkan av minskningen av skatteintäkterna enligt kassapprincipen ännu inte till fullt belopp i budgeten under det första året. År 2026 beräknas ändringarna enligt kassapprincipen minska skatteintäkterna med 60 miljoner euro. Skillnaden i effekten på årssnivå beror på höjningen av den nedre gränsen för arvs- och gåvoskatten, vars inverkan enligt kassapprincipen år 2026 blir 41 miljoner euro. Inverkan av sänkningen av dröjsmålsräntan bedöms redan 2026 också synas till fullt belopp enligt kassapprincipen.

4.2.2 Konsekvenser för de skattskyldiga

Utgångspunkterna för konsekvensbedömningen

Konsekvenserna av ändringarna i skatteskalorna har bedömts på nivån för enskilda skattskyldiga på basis av inkomstnivå (inkomstdecil), ålder samt kön enligt personbeteckning.

I beräkningarna har man utnyttjat Skatteförvaltningens material om arvs- och gåvoskatt samt uppgifter om skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster för 2023 och 2024. Inkomstdecilerna har beräknats på basis av de skattepliktiga inkomsterna inom personbeskattningen för skatteåret 2023. Personer som inte alls hade skattepliktiga inkomster eller vars inkomstuppgifter var bristfälliga har lämnats utanför inkomstdecilindelningen. Dessa personer presenteras som separata grupper. Man har utgått från personbeteckningar vid bestämmandet av ålder och kön för mottagarna av arv och gåvor.

Ändringarna i skatteskalorna minskar beskattningen och ökar indirekt hushållens köpkraft. På grund av att beskattningen lättas bedöms hushållen behålla en större del av sina arv och gåvor och styra en del av skattelättnaden till sin konsumtion. Hushåll med låga inkomster bedöms styra en förhållandevis större del av sina tillgångar till konsumtionen, men den totala effekten bedöms inte vara betydande.

Det är inte möjligt att bedöma vilka konsekvenser sänkningen av dröjsmålsräntan har för enskilda skattskyldiga på grund av brister i materialet.

Konsekvenser enligt inkomstdecil

Av tabellen nedan framgår det hur mottagare av arv och gåvor är fördelade i de olika inkomstdecilerna samt en uppskattning av förändringen i skatterna i de olika inkomstdecilerna:

Inkomstdecil	Andel arvtagare	Andel gåvotagare	Uppskattad inverkan på skatten sammanlagt, mn €	Uppskattning av den relativa förändringen i skattebeloppet %
Inkomstuppgifter saknas	4 %	2 %	-2	8 %
Inkomster 0 euro	2 %	4 %	-2	4 %
1	3 %	5 %	-2	6 %
2	7 %	5 %	-4	8 %
3	8 %	5 %	-5	7 %
4	9 %	5 %	-5	8 %
5	9 %	6 %	-5	7 %
6	10 %	8 %	-6	8 %
7	11 %	10 %	-7	7 %
8	12 %	13 %	-7	7 %
9	12 %	16 %	-8	6 %
10	13 %	21 %	-9	2 %

Konsekvenser enligt åldersgrupp

I tabellen nedan presenteras uppskattningar av olika åldersgruppers relativa andel av mottagare av arv och gåvor samt en uppskattning av hur ändringarna i skatteskalorna påverkar skattebördan enligt åldersgrupp. Tabellen innehåller ändringar i både arvs- och gåvoskatten.

Åldersgrupp	Andel arvtagare	Andel gåvotagare	Inverkan på skatten sammanlagt, mn €
0–17	1 %	3 %	-1
18–24	3 %	6 %	-2
25–34	8 %	20 %	-6
35–44	13 %	25 %	-8
45–54	20 %	25 %	-13
55–64	32 %	16 %	-19
65–74	17 %	4 %	-10
75–	6 %	1 %	-3

Konsekvenser för jämställdheten

Enligt Skatteförvaltningens material fördelas antalet arv och gåvor rätt jämnt mellan könen, utgående från de officiella kön som framgår av mottagarnas personbeteckningar. År 2024 var andelen kvinnor bland arvtagarna cirka 51 procent och män 49 procent. Av gåvotagarna var 47 procent kvinnor och 53 procent män. Sammanlagt kommer effekten av den lindring av beskattningen som ändringarna i skatteskalorna medför att fördelas nästan jämnt mellan könen.

4.2.3 Konsekvenser för företagen

Lindringen av arvs- och gåvoskatteskalorna till följd av att de minsta beskattningsbara beloppen höjs bedöms inte i någon betydande grad inverka på genomförandet av generationsväxlingar eller minska olägenheterna för företagsverksamheten till följd av att den skattskyldige blir tvungen att lyfta medel från företaget för att finansiera skattekostnaderna.

Finansieringen av skattekostnaderna i samband med generationsväxlingar i arvssituationer kan i viss mån underlättas också av att dröjsmålsräntan på obetald arvsskatt sänks. Bland alla arvsfall är dock andelen där det är fråga om en generationsväxling ganska liten. Det bör också beaktas att förslaget inte bedöms ha nämnvärd betydelse i sådana arvsfall där arvsandelen också omfattar tillgångar som kan beviljas skattelättnad vid generationsväxlingar enligt 55–56 §.

Skattelättnaden för minderåriga arvingar vid generationsväxlingar kan i enskilda fall ha stor betydelse. Erhållandet av skattelättnaden lindrar skattebördan för minderåriga arvingar och lindrar finansieringssvårigheterna i samband med betalningen av arvsskatten samt den olägenhet som det medför att på förhand för säkerhets skull reservera medel för att finansiera en minderårig arvinges skattekostnader för att kunna betala skatten till sitt fulla belopp. Det kan också bedömas att förslaget underlättar planeringen och genomförandet av generationsväxlingar.

4.2.4 Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna medför inom Skatteförvaltningen ett behov av att uppdatera kundanvisningarna och informationssystemet samt extra arbete i styrningen och rådgivningen. Enligt en preliminär bedömning är konsekvenserna av de föreslagna ändringarna som helhet betraktade små. Förtydligandet av bestämmelserna om sökande av ändring i arvs- och

gåvobeskattningen och fastighetsbeskattningen ändrar inte i sak nuläget, och ändringen bedöms inte ha några konsekvenser för behandlingen av begäran om omprövning.

5 Remissvar

5.1 Förslagen i propositionsutkastet

Utkastet till proposition, som var på remiss 24.6–21.8.2025, innehöll förslag till lindring av arvs- och gåvoskatteskalorna, höjning av det skattefria beloppet för normalt bohag, arvsskattelättnad för minderåriga arvingar i samband med generationsväxlingar och sänkning av dröjsmålsrätten på obetald arvsskatt. Utkastet till proposition innehöll dessutom ett förslag om att i fråga om behandling av begäranden om omprövning utan dröjsmål i kompletterande syfte tillämpa lagen om beskattningsförfarande på behandlingen av begäranden om omprövning som gäller arvs- och gåvobeskattning samt fastighetsbeskattning.

Sammanlagt 21 utlåtanden lämnades om utkastet till proposition, varav fyra lämnades av privatpersoner. Utlåtande om utkastet till proposition lämnades av Skatteförvaltningen, Näringslivets forskningsinstitut, Statens ekonomiska forskningscentral, Finlands Näringsliv rf, Finnwatch ry, Centralhandelskammaren, Mikro- och ensamföretagare rf, Familjeföretagens förbund rf, STTK rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Suomen Vuokranantajat ry, Företagarna i Finland rf, Skattebetalarnas Centralförbund rf, professor Juha Lindgren, professor Pekka Nykänen, universitetslektor Matti Urpilainen samt av juris doktor och senior fellow Timo Viherkenttä. Dessutom meddelade arbets- och näringsministeriet att det inte har något att yttra i ärendet.

Ett sammandrag av utlåtandena har sammanställts och finns på projektsidan på adressen: <https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM045:00/2025>.

I flera av utlåtandena ansågs det motiverat att lindra arvs- och gåvoskatteskalorna och det framhölls att det till exempel inte på flera år har gjorts någon indexjustering av de nedre gränserna. I några av de mer kritiska utlåtandena ansågs det att beskattningen av de största arven inte bör skärpas, att den nedre gränsen för gåvoskatten inte bör höjas och att lindringen av skatteskalorna strider mot målet att anpassa de offentliga finanserna. I en del av utlåtandena ågnade man uppmärksamhet åt förslagens konsekvenser för hushållens köpkraft.

Förslaget om ändring av arvs- och gåvoskatteskalorna har inte ändrats till följd av utlåtandena. Vid den fortsatta beredningen har konsekvensbedömningarna setts över i enlighet med finansministeriets senaste prognos för skatteintäkterna. Med anledning av utlåtandena har konsekvensbedömningarna i fråga om hushållens köpkraft också preciserats.

En höjning av det skattefria beloppet för normalt bohag ansågs allmänt taget vara motiverad. I vissa utlåtanden ansågs det mer allmänt att begreppet normalt bohag lämnar rum för tolkning och frågan huruvida eurobeloppet behövs togs upp, men allmänt taget ansågs det inte motiverat att slopa gränsen i euro. I ett utlåtande lyftes det fram att syftet med förslaget verkar vara att minska Skatteförvaltningens rådgivningsuppgifter, även om den saken inte direkt framgår av utkastet till proposition. Förslaget har inte ändrats till följd av utlåtandena. Vid den fortsatta beredningen har motiveringen till förslaget preciserats med anledning av utlåtandena (avsnitt 4.1.2).

Arvsskattelättnaden för minderåriga arvingar vid generationsväxlingar ansågs vara motiverad i flera utlåtanden. I en del av utlåtandena ansågs förslaget vara en ringa ändring som ökar jämlikheten och neutraliteten i beskattningen, och i en del av utlåtandena ansågs

skattelättnadssystemet i sin helhet vara principiellt problematiskt. I en del av utlåtandena föreslogs det att skattelättnaden för minderåriga arvingar ska utvidgas till att omfatta testamentstagare som inte har ställning som arvinge eller att motiveringen till begränsningen ska motiveras, medan det i en del av utlåtandena föreslogs att man skulle överväga att begränsa förslaget till att bara gälla arvlåtarens egna minderåriga barn för att begränsa möjligheterna till skatteplanering. I en del av utlåtandena ansågs förutsättningen att företagets verksamhet måste fortsätta vara motiverad, medan man i en del av utlåtandena förhöll sig mer kritisk till möjligheten att en minderårig arvinge ärver aktier utan att denne har för avsikt att fortsätta företagsverksamheten och lyfte fram oklarheter i fråga om den fortsatta verksamheten och huruvida man kan förlora sin skattelättnad. I en del av utlåtandena ansågs det i princip motiverat att begära grundlagsutskottets utlåtande, men i en del av utlåtandena ansågs det inte motiverat. I några utlåtanden föreslogs det att skattelättnaden ska tillämpas i sådana fall där skattskyldigheten inträdde den dag då ramförhandlingarna avslutades eller då denna regeringsproposition lämnas eller därefter.

Förslaget om arvsskattelättnad för minderåriga arvingar i samband med generationsväxlingar har inte ändrats med anledning av utlåtandena. Vid den fortsatta beredningen har beskrivningen av nuläget och avsnittet om lagstiftningsordning preciserats med anledning av utlåtandena. Motiveringen har också kompletterats i fråga om vem skattelättnaden riktas till och under vilka omständigheter man kan förlora den (avsnitt 4.1.4 och 6.1) och motiveringen bakom kravet på att företagets verksamhet måste fortsätta har förtydligats (avsnitt 6.1).

I flera av utlåtandena ansågs det motiverat att sänka dröjsmålsräntan på obetald arvsskatt och i dessa ansågs det att förslaget exempelvis lindrar svårigheter med att betala arvsskatt, ökar arvsbeskattningens legitimitet och är motiverat med tanke på ett gott skattesystem. I flera utlåtanden ansågs den föreslagna nivån på dröjsmålsräntan vara motiverad. I ett utlåtande föreslogs det att dröjsmålsränta inte alls ska tas ut för att förhindra tvångsförsäljning av arv. Förslaget har inte ändrats till följd av utlåtandena.

I några av utlåtandena tog man ställning till förtydligandet av bestämmelserna om ändringssökande. I dessa ansågs förslaget vara motiverat. I ett av utlåtandena ansågs det att förslagets konsekvenser för till exempel behandlingen av begäranden om omprövning och resursbehoven förblir oklara. Förslaget har inte ändrats till följd av utlåtandena. Vid den fortsatta beredningen har konsekvensbedömningarna kompletterats med anledning av utlåtandena.

5.2 Andra kommentarer

I en del av utlåtandena ansågs det till exempel att skattelättnaden vid generationsväxling bör slopas helt och hållet eller att värderingsbestämmelserna som gäller beräkning av skattelättnaden bör ses över i grunden. Likaså framfördes kritiska anmärkningar om lättnaden som en del av skattesystemet. I en del av utlåtandena framhöll man å ena sidan behoven av att lindra arvs- och gåvobeskattningen och dess problem på en allmän nivå, medan man å andra sidan i en del av utlåtandena lyfte fram vikten av att bibehålla arvs- och gåvoskatten. Enskilda förslag var exempelvis att den förlängda betalningstiden på tio år för arvsskatt också ska gälla gåvoskatt, att det ska föreskrivas om en betalningstid utan dröjsmålsränta för obetald gåvoskatt och att arvsbeskattningen ska skjutas upp i sådana situationer som avses i 3 kap. 1 a § i ärvdabalken tills den efterlevande makens besittningsrätt upphör.

Observationer som framkommit i utlåtandena men som faller utanför propositionens ramar har inte gett anledning att ändra propositionen vid den fortsatta beredningen.

6 Specialmotivering

6.1 Lagen om skatt på arv och gåva

7 b §. Det föreslås att paragrafen ändras så att värdet av sådant normalt bohag som är befriat från arvsskatt höjs från nuvarande 4 000 euro till 7 500 euro. I övrigt föreslås det inga ändringar i bestämmelsen.

13 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att beloppet av den minsta beskattningsbara arvsandelen höjs från nuvarande 20 000 euro till 30 000 euro. I övrigt föreslås det inga ändringar i bestämmelsen.

14 §. Det föreslås att arvsskatteskalorna i paragrafen ändras. Den föreslagna ändringen följer av höjningen av den minsta beskattningsbara arvsandelen från 20 000 euro till 30 000 euro.

På den lägsta progressionsnivån i arvsskatteskalorna för första och andra skatteklassen höjs den nedre gränsen från 20 000 euro till 30 000 euro. Den lägsta nivån är således 30 000–40 000 euro, och skattebeloppet vid 30 000 euro är 100 euro. För närvarande är skattebeloppet vid 20 000 euro också 100 euro.

I övrigt ska arvsskatteskalorna ändras så lite som möjligt jämfört med nuläget. Skatteskalorna ska bestå av fem nivåer och marginalskattesatserna ska förbli desamma på alla nivåer. I de fyra nivåer som följer efter den lägsta progressionsnivån justeras däremot det konstanta skattetalet vid den nedre gränsen för respektive nivå så att skattetalet motsvarar skatten vid den övre gränsen för föregående nivå. Den föreslagna ändringen beror på den ändring som gjorts på den lägsta progressionsnivån.

19 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att värdet av sådant normalt bohag som är befriat från gåvoskatt enligt 1 punkten höjs från nuvarande 4 000 euro till 7 500 euro samt värdet av andra gåvor enligt 3 punkten från nuvarande 4 000 euro till 7 500 euro. I övrigt föreslås det inga ändringar i bestämmelsen.

19 a §. Det föreslås att gåvoskatteskalorna i paragrafen ändras. Den föreslagna ändringen följer av höjningen av värdet på den minsta beskattningsbara gåvan från 5 000 euro till 7 500 euro.

På den lägsta progressionsnivån i gåvoskatteskalorna för första och andra skatteklassen höjs den nedre gränsen från 5 000 euro till 7 500 euro. Den lägsta nivån är således 7 500–25 000 euro, och skattebeloppet vid 7 500 euro är 100 euro. För närvarande är skattebeloppet vid 5 000 euro också 100 euro.

I övrigt ska gåvoskatteskalorna ändras så lite som möjligt jämfört med nuläget. Skatteskalorna ska bestå av fem nivåer och marginalskattesatserna ska förbli desamma på alla nivåer. I de fyra nivåer som följer efter den lägsta progressionsnivån justeras däremot det konstanta skattetalet vid den nedre gränsen för respektive nivå så att skattetalet motsvarar skatten vid den övre gränsen för föregående nivå. Den föreslagna ändringen beror på den ändring som gjorts på den lägsta progressionsnivån.

43 §. Det föreslås att det till 2 mom. fogas en författningshänvisning till lagen om beskattningsförfarande i fråga om behandlingen av begäran om omprövning. Enligt förslaget ska lagen om beskattningsförfarande tillämpas på behandlingen av begäran om omprövning, om inte något annat följer av denna lag.

I 42 § i lagen om skatt på arv och gåva föreskrivs det om de omprövningsmyndigheter som avgör sådana rättelseyrkanden som avses i 43 §. Enligt 43 § 1 mom. får den skattskyldige, den som ansöker om förhandsavgörande samt Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt söka ändring i beskattningen eller i ett förhandsavgörande på det sätt som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande. Ändring får dock inte sökas i ett i 31 § 3 mom. avsett beslut om framskjutande av verkställandet av beskattningen. Enligt 2 mom. avses med skatteår ett skatteår enligt 24 § när tidsfristerna för ändringssökande beräknas. Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt ska framställa begäran om omprövning inom 60 dagar från dagen för verkställandet eller rättelsen av beskattningen.

Enligt 63 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande ska ett rättelseyrkande behandlas utan ogrundat dröjsmål. På det sätt som konstateras ovan i avsnitt 2.5 finns det dock för närvarande ingen uttrycklig författningshänvisning i lagen om skatt på arv och gåva enligt vilken bestämmelserna i lagen om beskattningsförfarande ska tillämpas på behandlingen av begäran om omprövning. Bestämmelsen i den första meningen i 43 § 1 mom. i lagen om skatt på arv och gåva om sökande av ändring på det sätt som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande har dock varit avsedd att omfatta alla bestämmelser om begäran om omprövning i lagen om beskattningsförfarande, även bestämmelsen i 63 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande om behandling av rättelseyrkande utan ogrundat dröjsmål.

Den föreslagna författningshänvisningen gäller bestämmelsen om behandling av rättelseyrkanden utan ogrundat dröjsmål i 63 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande. Författningshänvisningen innebär också att förvaltningslagens 49 e § om skyndsam behandling av begäran om omprövning inte tillämpas på behandlingen av begäranden om omprövning som gäller arvs- och gåvobeskattningen.

55 §. Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 9 mom. om det krav på fortsatt verksamhet som beviljandet av skattelättnad vid generationsväxlingar förutsätter, om en minderårig arvinge på grund av sin ålder inte kan fortsätta verksamheten.

Om en arvinges beskattningsbara arvsandel omfattar en sådan i 57 § avsedd andel av aktierna i ett aktiebolag som berättigar till innehav av en gårdsbruksenhet eller ett annat företag och arvingen på grund av att denne är minderårig inte kan fortsätta bolagets verksamhet som styrelsemedlem eller verkställande direktör, ska även det att den minderåriga arvingens intressebevakare fortsätter verksamheten enligt det föreslagna 9 mom. betraktas som att den skattskyldige fortsätter verksamheten på det sätt som avses i 1 mom. 2 punkten.

Syftet med förslaget är att ändra rättsläget enligt prejudikatet HFD 2015:166. I och med förslaget förhindras inte längre beviljandet av sådan skattelättnad som avses i 55 § i lagen om skatt på arv och gåva enbart på den grunden att arvingen på grund av att han eller hon är minderårig inte personligen kan delta i utövandet av beslutanderätten i ett aktiebolag. Eftersom syftet med skattelättnaden är att förhindra att kontinuiteten i företagsverksamheten och arbetsplatsernas fortbestånd äventyras i samband med generationsväxlingar inom företag, ska kravet på att verksamheten fortsätter enligt 55 § 1 mom. 2 punkten uppfyllas inom tillämpningsområdet för det föreslagna 9 mom. Således föreslås det att även det att den minderåriga arvingens intressebevakare fortsätter företagsverksamheten inom aktiebolaget med de ärvda tillgångarna betraktas som att den skattskyldige fortsätter verksamheten.

Förslaget ändrar inte rättsläget i fråga om gåvobeskattningen. Förslaget ändrar inte rättsläget i fråga om andra företagsformer än aktiebolag. Förslaget ändrar inte heller förutsättningarna för skattelättnad eller grunderna för lättnader i skattedebitering och betalningstid enligt 55 och 56 §.

I det föreslagna 9 mom. förutsätts det att en arvinges beskattningsbara arvsandel omfattar en sådan i 57 § avsedd andel av aktierna i ett aktiebolag – det vill säga minst en tiondel – som berättigar till innehav av en gårdsbruksenhet eller ett annat företag. Det kan således vara fråga om aktier i ett aktiebolag som bedriver gårdsbruk eller ett aktiebolag som bedriver annan företagsverksamhet, av vilka en ägarandel på minst 10 procent ingår i arvsandelen. Lagens 57 § ska på motsvarande sätt som för närvarande tillämpas vid bedömningen av huruvida en arvinges arvsandel omfattar en sådan del av en gårdsbruksenhet eller ett annat företag som avses i paragrafen. Begreppen gårdsbruksenhet och ett annat företag motsvarar nuläget.

Med arvinge avses en som enligt den lagstadgade arvsordningen ärver en arvlåtare och är skyldig att betala arvsskatt. Den skattskyldiges rätt att ärva arvlåtaren kan också grunda sig på istadarätt. Termen beskattningsbar arvsandel i bestämmelsen omfattar egendom som arvlåtaren förvärvat både genom arv och testamente, vilket innebär att tillämpningen av den föreslagna bestämmelsen inte kan förhindras enbart på den grunden att en minderårig arvinge har en på ett testamente grundad rätt till arvlåtarens kvarlåtenskap utöver sin rätt att ärva arvlåtaren. Den skattskyldige betraktas som arvinge oberoende av om förvärvet av de aktier som ansökan om skattelättnad gäller grundar sig på arv eller testamente. Med arvinge avses dock inte en skattskyldig vars rätt till arvlåtarens kvarlåtenskap grundar sig enbart på arvlåtarens testamente och inte alls på den lagstadgade arvsordningen.

I det föreslagna 9 mom. förutsätts det också att arvingen på grund av att denne är minderårig inte kan fortsätta bolagets verksamhet som styrelsemedlem eller verkställande direktör. Minderårigheten förutsätts vara orsaken till att arvingen saknar behörighet att fortsätta bolagets verksamhet som styrelsemedlem eller verkställande direktör. Enligt 6 kap. 10 och 19 § i aktiebolagslagen kan en minderårig inte vara styrelsemedlem eller verkställande direktör. I vare sig rätts- eller beskattningspraxisen har det förekommit fall där skattelättnad har beviljats på basis av verksamhet som en minderårig arvinge har bedrivit i någon annan ledningsuppgift i bolaget. För att undvika oklarhet i tolkningen förutsätts det inte att hindret ska föreligga i fråga om någon annan ledningsuppgift inom bolaget.

När villkoren i det föreslagna 9 mom. uppfylls ska vid tillämpningen av 1 mom. 2 punkten även det att den minderåriga arvingens intressebevakare fortsätter verksamheten på ett sätt som uppfyller kraven enligt den punkten betraktas som att den skattskyldige fortsätter verksamheten. I praktiken blir det föreslagna momentet relevant när förutsättningarna i 55 § 1 mom. annars uppfylls, men den minderåriga arvingen på grund av sin ålder inte personligen kan delta i den fortsatta verksamheten på det sätt som avses i 55 § 1 mom. 2 punkten.

Avsikten med förslaget är inte att ändra de etablerade grunder enligt vilka kravet på att verksamheten fortsätter bedöms. Enligt 55 § 1 mom. 2 punkten förutsätts det att den skattskyldige med de medel som denne erhållit i arv eller som gåva fortsätter att bedriva jordbruk eller jord- och skogsbruk eller annan företagsverksamhet på en gårdsbruksenhet, som erhållits i arv eller som gåva, eller i ett sålunda erhållet företag. Den väsentliga ändring som föreslås är att man vid tillämpningen av 55 § 1 mom. 2 punkten förutom det att den minderåriga arvingen fortsätter verksamheten också kan beakta det att dennes intressebevakare bedriver sådan verksamhet som innebär fortsatt företagsverksamhet med de medel som erhållits i det företag som den minderåriga arvingen har fått genom arv. Hur intressebevakaren för en minderårig arvinge ska fortsätta verksamheten enligt 1 mom. 2 punkten bestäms enligt de nuvarande bedömningsgrunderna.

Ordalydelsen i det föreslagna 9 mom. möjliggör också att sådan verksamhet som en minderårig arvinge bedriver fortfarande kan beaktas vid tillämpningen av 55 § 1 mom. 2 punkten. Den föreslagna regleringen gör det möjligt att utreda huruvida en minderårig arvinge fortsätter

företagsverksamheten på det sätt som avses i 55 § 1 mom. 2 punkten efter att han eller hon har uppnått myndighetsåldern till exempel genom att han eller hon blir vald till styrelsemedlem i bolaget. Ett skattelättnadsärende avgörs alltid i samband med den ordinarie arvsbeskattningen, varvid man beaktar den utredning som lämnats om hur företagsverksamheten fortsätter.

Förslaget ändrar inte rättsläget i fråga om hur man kan förlora skattelättnaden enligt 55 § 6 mom., om man innan fem år förflutit från den dag då arvsbeskattningen verkställdes överlåter föremålet för skattelättnaden. Förslaget ändrar inte heller möjligheterna att ändra verkställd arvsbeskattning genom en rättelse av beskattningen, till exempel på den grunden att den utredning om hur företagsverksamheten förutsätter som lämnats för ett skattelättnadsärende inte motsvarade verkligheten.

Intressebevakaren för en minderårig arvinge bestäms enligt lagen om förmyndarverksamhet, där det finns bestämmelser om intressebevakare för minderåriga. Enligt 4 § i den lagen är intressebevakare för en minderårig vårdnadshavarna eller en person som domstolen eller förmyndarmyndigheten förordnat till intressebevakare. Enligt 11 § i den lagen kan domstolen förordna en ställföreträdare för intressebevakaren, om intressebevakaren på grund av sjukdom, av orsaker som nämns i en annan paragraf i lagen eller av någon annan orsak tillfälligt är förhindrad att sköta sitt uppdrag. På ställföreträdaren tillämpas vad som i den lagen föreskrivs om intressebevakare. Även förmyndarmyndigheten kan i dessa situationer förordna en ställföreträdare för intressebevakaren.

Bestämmelser om registrering av intressebevakning finns i 7 kap. i lagen om förmyndarverksamhet. Enligt 65 § ska intressebevakning föras in i det riksomfattande registret över förmyndarskapsärenden bl.a. när någon annan än en förälder förordnas till intressebevakare för en minderårig. Intressebevakning antecknas dock inte i registret över förmyndarskapsärenden, om intressebevakarens uppdrag inte omfattar egendomsförvaltning eller bevakning av någons rätt i ett oskiftat bo.

6.2 Lagen om skattetillägg och förseningsränta

5 d §. Dröjsmålsränta som beräknas på obetald arvsskatt. Det föreslås att bestämmelsen om dröjsmålsränta på obetald arvsskatt ändras på det sätt som anges ovan i avsnitt 4.1.3 så att dröjsmålsräntan på obetald arvsskatt är referensräntan enligt 12 § i räntelagen förhöjd med två procentenheter. I övrigt föreslås det inga ändringar i bestämmelsen.

6.3 Fastighetsskattelagen

26 §. Ändringssökande. Det föreslås att det till 2 mom. fogas en författningshänvisning till lagen om beskattningsförfarande i fråga om behandlingen av begäran om omprövning. Enligt förslaget ska lagen om beskattningsförfarande tillämpas på behandlingen av begäran om omprövning, om inte något annat följer av denna lag.

Enligt 1 mom. i den paragrafen får den skattskyldige eller någon annan som är ansvarig för skatten, den som ansöker om förhandsavgörande samt Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt eller den kommun där fastigheten är belägen söka ändring i beskattningen eller ett förhandsavgörande på det sätt som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande. Enligt 2 mom. avses med skatteår vid beräkning av tidsfristerna för ändringssökande det skatteår som anges i 23 §.

Enligt 63 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande ska ett rättelseyrkande behandlas utan ogrundat dröjsmål. På det sätt som konstateras ovan i avsnitt 2.5 finns det dock för närvarande

ingen uttrycklig författningshänvisning i fastighetsskattelagen enligt vilken bestämmelserna i lagen om beskattningsförfarande ska tillämpas på behandlingen av begäran om omprövning. Avsikten har dock varit att bestämmelsen i den första meningen i 26 § 1 mom. i fastighetsskattelagen om sökande av ändring på det sätt som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande ska omfatta även bestämmelsen i 63 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande om behandling av rättelseyrkande utan ogrundat dröjsmål.

Den föreslagna författningshänvisningen gäller bestämmelsen om behandling av rättelseyrkanden utan ogrundat dröjsmål i 63 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande. Författningshänvisningen innebär också att förvaltningslagens 49 e § om skyndsam behandling av begäran om omprövning inte tillämpas på behandlingen av begäranden om omprövning som gäller fastighetsbeskattningen.

7 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft den 1 januari 2026.

Lagen om ändring av lagen om skatt på arv och gåva ska tillämpas på de fall där skattskyldigheten inträder den dag då denna lag träder i kraft eller därefter. Den föreslagna 43 § 2 mom. ska även tillämpas på behandlingen av en begäran om omprövning som är anhängig vid ikraftträdandet av denna lag eller som blir anhängig efter ikraftträdandet.

Från och med den dag då lagen träder i kraft ska 5 d § i lagen om skattetillägg och förseningsränta enligt förslaget tillämpas första gången på obetald arvsskatt. För den tid som föregår detta beräknas dröjsmålsräntan enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lagen om ändring av 26 § i fastighetsskattelagen tillämpas också på behandlingen av en begäran om omprövning som är anhängig vid lagens ikraftträdande.

I 2 och 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om skatt på arv och gåva föreslås behövliga bestämmelser om tillämpningen av så kallade kumuleringsbestämmelser när en gåva som getts före lagens ikraftträdande ska beaktas i arvsbeskattningen eller gåvobeskattningen på grund av ett arv eller en gåva som erhållits efter lagens ikraftträdande.

Enligt 16 § i lagen om skatt på arv och gåva ska till boets tillgångar vid verkställandet av arvsbeskattningen läggas gåvor som enligt ärvdabalken ska beaktas vid arvskiftet samt annan gåva som arvinge eller testamentstagare har erhållit av arvlåtaren under de tre senaste åren före dennes död och som inte är befriade från gåvoskatt. På detta sammanlagda belopp beräknas skatt enligt arvsskatteskalen, och tidigare betald gåvoskatt dras av från arvsskatten. Om gåvoskatten överstiger arvsskatten återbärs den överskjutande delen dock inte enligt sista meningen i 16 § 2 mom.

Om gåvotagaren under loppet av tre år före skattskyldighetens inträde av samma givare har erhållit en eller flera beskattningsbara gåvor, ska även dessa beaktas när skatten bestäms enligt 20 § 2 mom. Från skatten ska dock den gåvoskatt som redan betalats för tidigare gåvor avräknas.

I en situation där skatteskalorna har ändrats mellan tidpunkten för gåvan och tidpunkten för arvlåtarens död leder tillämpningen av kumuleringsbestämmelsen till ett annat slutresultat än om skalorna inte hade ändrats. Vid lindring av skatteskalorna kan kumuleringen leda till obehörig vinst för den skattskyldige till och med i den mån att ingen skatt alls tas ut på arv eller gåvor som erhållits efter lagens ikraftträdande. För att förhindra sådan obehörig vinst föreslås

det att det belopp som ska dras av från skatten på basis av en gåva som erhållits före lagens ikraftträdande ska beräknas enligt de gåvoskatteskalor som tillämpas efter lagens ikraftträdande.

8 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I 55–57 § i lagen om skatt på arv och gåva finns bestämmelser om arvs- och gåvoskattelättnader i samband med generationsväxlingar vid gårdsbruksenheter eller andra företag. Enligt 55 § i den gällande lagen förutsätter skattelättnaden att gårdsbruksenhetens eller det andra företags verksamhet fortsätter. Syftet med skattelättnaden är att förhindra att kontinuiteten i företagsverksamheten och arbetsplatsernas fortbestånd äventyras i samband med generationsväxlingar inom företag. Genom att uppfylla kravet på att verksamheten fortsätter är syftet med skattelättnaden att rikta sig till de tillgångar med vilka den skattskyldige fortsätter företagsverksamheten.

Det förslag till ett nytt 55 § 9 mom. som ingår i förslaget till ändring av lagen om skatt på arv och gåva (lagförslag 1) gäller det sätt på vilket förutsättningen för fortsatt företagsverksamhet uppfylls när en arvinge på grund av att denne är minderårig de facto är förhindrad att fortsätta företagsverksamheten i ett aktiebolag, åtminstone utan dröjsmål. Det faktum att arvingen på grund av att denne är minderårig saknar behörighet att vara styrelsemedlem eller verkställande direktör hindrar enligt det föreslagna 9 mom. inte att skattelättnaden beviljas, utan även det att den minderåriga arvingens intressebevakare fortsätter företagsverksamheten i aktiebolaget kan betraktas som att den skattskyldige fortsätter verksamheten. Genom förslaget ändras det rättsläge i arvsbeskattningen som uppkommit i och med högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2015:166. Genom förslaget ändras inte förutsättningarna för beviljandet av skattelättnaden eller skattelättnadens belopp.

Det föreslagna 9 mom. försätter en minderårig arvinge i en bättre ställning än en sådan myndig arvinge som inte själv fortsätter att bedriva verksamheten inom ett skattelättnadsberättigat företag, liksom också sådana arvingar vars arvsandel inte omfattar tillgångar som kan beviljas skattelättnad. Med tanke på lagstiftningsordningen är förslagets förhållande till jämlikhetsklausulen och till diskrimineringsförbudet i 6 § i grundlagen samt till bestämmelserna om statsskatt i 81 § i grundlagen av betydelse.

Enligt 81 § 1 mom. i grundlagen föreskrivs det om statsskatt genom lag, som ska innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd. I grundlagsutskottets praxis har det i fråga om beskattningen konstaterats att även om beskattningens främsta uppgift är att generera inkomster för den offentliga sektorn, har den traditionellt också utnyttjats som medel för att uppnå andra samhällseliga mål, till exempel fördelnings-, social-, bostads-, hälso-, tillväxt-, konjunktur-, regional-, närings-, kultur- och miljöpolitiska mål. Det är typiskt för skattelagstiftningen att lagstiftaren inom dess ramar har möjlighet att fritt välja mellan olika regleringsalternativ, eftersom skattelagarna på ett mångsidigt sätt utgör medel för styrning av samhället (GrUU 52/2016 rd, s. 3).

Enligt 6 § 1 mom. i grundlagen är alla lika inför lagen. Bestämmelsen uttrycker inte bara kravet på juridisk likabehandling utan också tanken på faktisk jämställdhet. Den omfattar ett förbud mot godtycke och ett krav på enhanda bemötande i likadana fall (RP 309/1993 rd, s. 46).

Jämlikhetsbestämmelsen riktas också till lagstiftaren. Människor eller grupper av människor kan inte godtyckligt genom lag särbehandlas vare sig positivt eller negativt. Jämlikhetsbestämmelsen förutsätter ändå inte att alla människor i alla avseenden ska behandlas lika, om inte de förhållanden som inverkar på ärendet är likadana. Jämlikhetsaspekter spelar en viss roll såväl när människor ges förmåner eller rättigheter genom lag som när de påförs skyldigheter. Samtidigt är det typiskt för lagstiftningen att den på grund av ett visst godtagbart samhälleligt intresse behandlar människor olika bland annat för att främja faktisk jämlikhet (RP 309/1993 rd, s. 46, GrUU 31/2014 rd, s. 3/I).

Förbudet mot diskriminering i 6 § 2 mom. kompletterar jämlikhetsbestämmelsen. Förbudet mot diskriminering förbjuder att någon utan godtagbart skäl särbehandlas på de särbehandlingsgrunder som anges i bestämmelsen eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. I förbudet mot diskriminering anges bland annat ålder som en förbjuden särbehandlingsgrund. Andra omständigheter som hänför sig till den enskilde som person är bl.a. samhällelig ställning och förmögenhet (GrUU 54/2022 rd, s. 2, GrUU 31/2014 rd, s. 3/I–II, RP 309/1993 rd, s. 46–47).

Diskrimineringsförbudet i grundlagen förbjuder inte alla former av särbehandling, inte heller när den grundar sig på en orsak som uttryckligen nämns i bestämmelsen. Diskrimineringsförbudet förbjuder att en människogrupp försätts i en mer eller mindre fördelaktig ställning än andra utan godtagbart skäl. Kraven på ett godtagbart skäl för särbehandling är enligt grundlagsutskottets vedertagna praxis höga, särskilt när det gäller de förbjudna särbehandlingskriterier som räknas upp i grundlagsbestämmelsen (se till exempel GrUU 54/2022 rd s. 3, GrUU 1/2006 rd s. 2/I och GrUU 38/2006 rd s. 2). I utskottets praxis har det förutsatts att en godtagbar grund ska ha ett sakligt och nära samband med lagens syfte (se t.ex. GrUU 15/2011 rd och GrUU 44/2010 rd).

Grundlagsutskottet har i sin praxis gällande beskattning påpekat att lagstiftningen om beskattningen inte konstitutionellt kan anses vara en sådan form av utövande av offentlig makt på vars område de grundläggande fri- och rättigheterna och jämlikhetsprincipen enligt 6 § i grundlagen inte skulle tillämpas. I grundlagsutskottets etablerade praxis har det ansetts att inga skarpa gränser för lagstiftarens prövningsrätt kan läsas ut ur jämlikhetsprincipen när det gäller reglering som den aktuella samhällsutvecklingen kräver (bl.a. GrUU 9/2023 rd, GrUU 53/2016 rd, s. 3, GrUU 52/2016 rd, s. 5). Enligt grundlagsutskottets praxis ska det med utgångspunkt i de grundläggande fri- och rättigheterna finnas godtagbara skäl till särbehandling i beskattningen, och särbehandlingen får inte vara godtycklig (GrUU 9/2023 rd, s. 3, GrUU 54/2022 rd, s. 3). Det samhälleliga intresse som ligger till grund för att man avviker från jämlikheten bör stå i proportion med avvikelens betydelse (GrUU 9/2023 rd, s. 3, GrUB 11/2009 rd, s. 2).

Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis ansett att även skattelättnader trots grundlagen under vissa förutsättningar är möjliga. När utskottet har godkänt sådana lättnader har det dock i regel betonat att möjligheten att bevilja lättnad bör vara ett tydligt undantag i förhållande till de lagstadgade skattekriterierna och att det av lagen måste framgå vilka godtagbara kriterier det finns för skattelättnad och i vilket syfte lättnad kan medges. Dessa krav grundar sig förutom på de krav på exakthet och noggrann avgränsning som ställs på skattelagstiftningen också på jämlikhetsbestämmelsen i 6 § i grundlagen, som enligt utskottet ska beaktas på behörigt sätt också vid tillämpningen av behörigheten att bevilja skattelättnader i praktiken (se t.ex. GrUU 52/2016 rd och de utlåtanden som det hänvisas till i den, GrUU 5/2010 rd och GrUU 44/2005 rd, s. 3/II).

I fall där arvlåtaren plötsligt dör är det inte längre möjligt att genomföra en normal generationsväxling, och äventyrande av företagsverksamhetens kontinuitet är i allmänhet en mer akut fråga i arvssituationer än vid gåvoarrangemang, vilka kan genomföras på ett mer kontrollerat sätt. Dödsbon är mångsidiga till sin art och omfattning, och som en del av utredningen av ett dödsbo måste man vanligen beakta möjligheterna och förutsättningarna att fortsätta den företagsverksamhet som arvlåtaren lämnat efter sig och fastställa vem som ska fortsätta verksamheten. När det gäller myndiga arvingar utgör arvingens ålder inget hinder för att fortsätta verksamheten vid en gårdsbruksenhet eller ett annat företag i aktiebolagsform. Däremot kan en minderårig arvinge på grund av sin ålder inte personligen fortsätta aktiebolagets verksamhet som styrelsemedlem, verkställande direktör eller i någon annan därmed jämförbar ledningsuppgift.

Syftet med den föreslagna regleringen är att ändra det gällande rättsläget i de relativt sällsynta särskilda situationer där en minderårig arvinges arvsandel omfattar en ägarandel på minst 10 procent av aktierna i en gårdsbruksenhet eller något annat företag i aktiebolagsform. Att ta ut full arvsskatt av en minderårig arvinge kan leda till oskäligen situationer med avseende på syftet med skattelättnaderna samt ur en social synvinkel, till exempel när det är fråga om företagsverksamhet som makar bedriver tillsammans och som har varit familjens enda eller huvudsakliga utkomstkälla. Det kan också vara fråga om en situation där avsikten är att företaget ska förbli i den minderåriga arvingens ägo under en lång tid och att arvingen också i allmänhet fortsätter företagsverksamheten i egenskap av styrelsemedlem eller verkställande direktör i bolaget efter att han eller hon blivit myndig. De arvsskattekostnader som orsakas kan ha sådana skadliga konsekvenser för kontinuiteten i företagets verksamhet och förutsättningar att bidra till sysselsättningen att förhindrandet av dem är förenligt med syftet med skattelättnaden enligt 55 §.

I dessa situationer skulle det strida mot syftet med skattelättnaden att en minderårig arvinge inte beviljas lättnaden endast därför att han eller hon vid tidpunkten för dödsfallet är minderårig och inte på grund av lagstiftningen om aktiebolag således kan fortsätta företagsverksamheten personligen. Tillämpningen av skattelättnaden på en minderårig arvinge förutsätter i vilket fall som helst att hans eller hennes arvsandel omfattar den minimiandel aktier i ett skattelättnadsberättigat aktiebolag som lättnaden förutsätter, vilket i praktiken kan kräva många slags arrangemang i dödsboet och aktiebolaget. Med tanke på generationsväxlingar som sker inom familjen är det motiverat att begränsa uppfyllandet av kravet på att verksamheten fortsätter så att det också granskas med beaktande av den verksamhet den minderåriga arvingens intressebevakare bedriver i aktiebolaget.

Enligt regeringens uppfattning kan målen i förslaget anses motsvara de mål som med tanke på 6 § 1 och 2 mom. i grundlagen är godtagbara grunder. Förslaget kan i princip anses höra till lagstiftarens prövningsrätt.

Förutsättningarna för skattelättnad enligt 55 § 1 mom. bedöms på den skattskyldiges ansökan hos Skatteförvaltningen innan arvsbeskattningen verkställs. Arvsbeskattningen gäller hela arvlåtarens förmögenhet, och arvsbeskattningen verkställs för alla arvingar och testamentstagare på en gång. Med tanke på rätten enligt 21 § i grundlagen att få sin sak behandlad på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål samt även i övrigt med tanke på en ändamålsenlig förvaltning och principerna för god förvaltning kan det inte anses vara ett ändamålsenligt och skäligt alternativ att skjuta upp arvsbeskattningen helt och hållet eller endast i fråga om minderåriga arvingar, och bara det att arvsbeskattningen på grund av ett skattelättnadsärende eventuellt skjuts upp i flera år kan inte betraktas som ett sådant vägande skäl som krävs för att begränsa kraven på rättssäkerhet och god förvaltning. Därför ska

förutsättningarna för tillämpning av skattelättnaden enligt 55 § också i fråga om minderåriga arvingar avgöras i samband med verkställandet av den ordinarie arvsbeskattningen.

Förutsättningarna för tillämpning av den föreslagna regleringen samt grunderna för att koppla tillämpningen av förslaget till att även sådan verksamhet som bedrivs av intressebevakaren för en minderårig arvinge ska beaktas vid bedömningen av huruvida företagsverksamheten fortsätter framgå enligt regeringens uppfattning av lagförslaget på ett noggrant avgränsat och tillräckligt exakt sätt. Förslaget kan också anses ha ett sakligt och nära samband med det godtagbara syftet för lagstiftning att främja målen för skattelättnaden vid generationsväxlingar inom företag också i fråga om minderåriga arvingar. Det att kravet på att företagsverksamheten fortsätter betraktas som att det uppfylls på basis av verksamhet som intressebevakaren för en minderårig arvinge bedriver kan enligt regeringens uppfattning inte anses försätta minderåriga arvingar godtyckligt i en bättre ställning eller vara oskäligt i förhållande till myndiga personer som fortsätter företagsverksamheten eller dem som ärver annan förmögenhet.

Skattelättnaden i samband med generationsväxling, vilken utgör en skattefördel som avviker från systemet enligt lagen om skatt på arv och gåva, uppstår genom en sådan lättnad i skattedebiteringen som avses i 55 § 2–4 mom. i lagen om skatt på arv och gåva, där skatten på den egendom som är föremål för lättnaden i praktiken bestäms på basis av ett generationsväxlingsvärde, vilket är lägre än det gängse värdet, när den skatt som ska debiteras dock är minst 850 euro samt genom en sådan räntefri lättnad i betalningstiden på högst 10 år som avses i 56 § i den lagen.

Skattelättnaden vid arvsbeskattningen kan vara betydande. Tillämpningen av skattelättnaden innebär å andra sidan också en uppföljningsperiod på fem år, under vilken en frivillig vidareöverlåtelse leder till förhöjd debitering av den skatt som inte debiterats. Likaså minskar tillämpningen av skattelättnaden i betydande grad anskaffningsutgiften för den egendom som är föremål för lättnaden på det sätt som föreskrivs i 47 § 1 mom. i inkomstskattelagen. Som anskaffningsutgift för den egendom som är föremål för lättnaden används vid beskattningen av överlåtelsevinst inte egendomens gängse värde, som använts som arvsskattevärde, utan det lägre generationsväxlingsvärde som avses i 55 § 2 mom. i lagen om skatt på arv och gåva. Realiseringen av en värdestegring som överstiger generationsväxlingsvärdet genom överlåtelse av den egendom som är föremål för lättnaden omfattas således av inkomstbeskattningen.

Vid bedömningen av proportionaliteten i den föreslagna regleringen kan förslaget anses vara ett ändamålsenligt sätt att uppnå de mål som uppställts för regleringen samt att främja generationsväxlingar inom företag också i fråga om minderåriga arvingar i relativt sällsynta specialfall. Att den föreslagna regleringen är i kraft innebär också i sig att man för den möjlighet att arvingen är minderårig inte på förhand i motsvarande utsträckning som för närvarande behöver förbereda sig på att finansiera det totala beloppet av de kostnader som betalningen av arvsskatt eventuellt medför.

Likaså är det med beaktande av den ovan nämnda uppföljningsperioden på fem år och fastställandet av anskaffningsutgiften för den egendom som är föremål för lättnaden på basis av generationsväxlingsvärdet i princip endast förmånligt att ansöka om skattelättnad när avsikten är företaget ska förbli i den minderåriga arvingens ägo under en lång tid och att företagsverksamheten ska fortsätta på ett sätt som uppfyller förutsättningarna för skattelättnaden. Enligt regeringens uppfattning kan den föreslagna regleringen i förhållande till dess mål och konsekvenser anses utgöra ett tydligt undantag från systemet enligt lagen om skatt på arv och gåva och ett proportionellt medel för att uppnå de mål som ställts upp för lagstiftningen med tanke på 6 § 1 och 2 mom. i grundlagen. Förslaget motsvarar i sak den

bestämmelse som föreslogs i RP 175/2016 rd men i samband med riksdagsbehandlingen av den uppstod det dock oklarhet om behovet av grundlagsutskottets utlåtande.

Regeringen anser att förslaget kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning. Regeringen anser det dock vara önskvärt att ett utlåtande om propositionen inhämtas av grundlagsutskottet.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om skatt på arv och gåva

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) 7 b, 13, 14, 19 och 19 a § samt 43 § 2 mom., sådana de lyder, 7 b, 13 och 19 § i lag 1063/2007, 14 och 19 a § i lag 1320/2016 och 43 § 2 mom. i lag 783/2016, och
fogas till 55 §, sådan den lyder i lagarna 1110/1994, 909/2001, 559/2005, 1144/2005 och 523/2010, ett nytt 9 mom. som följer:

7 b §

Arvsskatt ska inte betalas för normalt bohag som varit i arvlåtarens eller dennes familjs bruk till den del bohagets värde är högst 7 500 euro.

13 §

Om en arvsandel eller den enligt 12 § beräknade återstoden därav inte uppgår till 30 000 euro, är den befriad från skatt.

14 §

Arvsskatt betalas enligt följande skala i skatteklass I:

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
30 000–40 000	100	7
40 000–60 000	800	10
60 000–200 000	2 800	13
200 000–1 000 000	21 000	16
1 000 000–	149 000	19

Arvsskatt betalas enligt följande skala i skatteklass II:

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
30 000–40 000	100	19
40 000–60 000	2 000	25
60 000–200 000	7 000	29
200 000–1 000 000	47 600	31

1 000 000– 295 600 33

19 §

Gåvoskatt betalas inte för

1) normalt bohag som är avsett för gåvotagarens eller dennes familjs personliga bruk, till den del gåvans värde inte överstiger 7 500 euro,

2) sådant som någon använt för annans uppfostran eller utbildning eller till annans underhåll eller annars gett annan för dessa ändamål i sådan form att gåvotagaren inte har möjlighet att använda det bortgivna beloppet till andra ändamål, eller för

3) annan gåva vars värde understiger 7 500 euro, dock så att om gåvotagaren inom tre år av samma givare får flera sådana gåvor, ska för dessa betalas skatt när deras sammanlagda värde stiger till minst det nämnda beloppet.

19 a §

Gåvoskatt betalas enligt följande skala i skatteklass I:

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
7 500–25 000	100	8
25 000–55 000	1 500	10
55 000–200 000	4 500	12
200 000–1 000 000	21 900	15
1 000 000–	141 900	17

Gåvoskatt betalas enligt följande skala i skatteklass II:

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
7 500–25 000	100	19
25 000–55 000	3 425	25
55 000–200 000	10 925	29
200 000–1 000 000	52 975	31
1 000 000–	300 975	33

43 §

När tidsfristerna för ändringssökande beräknas avses med skatteår ett skatteår enligt 24 §. Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt ska framställa begäran om omprövning inom 60 dagar från dagen för verkställandet eller rättelsen av beskattningen. Om inte något annat följer av denna lag, tillämpas på behandlingen av begäran om omprövning lagen om beskattningsförfarande.

55 §

Om en arvinges beskattningsbara arvsandel omfattar en sådan i 57 § avsedd andel av aktierna i ett aktiebolag som berättigar till innehav av en gårdsbruksenhet eller ett annat företag och arvingen på grund av att denne är minderårig inte kan fortsätta bolagets verksamhet som styrelsemedlem eller verkställande direktör, ska även det att den minderåriga arvingens intressebevakare fortsätter verksamheten på ett sätt som uppfyller kraven enligt 1 mom. 2 punkten betraktas som att den skattskyldige fortsätter verksamheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om skattskyldigheten har inträtt före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. På behandlingen av en begäran om omprövning som är anhängig vid ikraftträdandet av denna lag eller som blir anhängig efter ikraftträdandet tillämpas dock 43 § 2 mom. i denna lag.

Om en i 16 § 1 mom. i den lag som ändras genom denna lag avsedd gåva som givits före ikraftträdandet av denna lag ska läggas till boets tillgångar när arvsbeskattning verkställs, ska det belopp som dras av från arvsskatten beräknas enligt 19 a § i denna lag.

Om en i 20 § 2 mom. i den lag som ändras genom denna lag avsedd gåva som givits före ikraftträdandet av denna lag ska beaktas när gåvoskatten bestäms, ska det belopp som dras av från gåvoskatten för gåvornas sammanlagda belopp beräknas enligt 19 a § i denna lag.

2.

Lag

om ändring av 5 d § i lagen om skattetillägg och förseningsränta

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995) 5 d §, sådan den lyder i lag 1197/2023, som följer:

5 d §

Dröjsmålsränta som beräknas på obetald arvsskatt

Den dröjsmålsränta som beräknas på obetald arvsskatt är med avvikelse från 5 a § referensräntan enligt 12 § i räntelagen för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga förhöjd med två procentenheter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången på obetald arvsskatt från och med den dag då lagen träder i kraft. För den tid som föregår detta beräknas dröjsmålsräntan enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 26 § i fastighetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsskattelagen (654/1992) 26 § 2 mom., sådant det lyder i lag 786/2016, som följer:

26 §

Ändringssökande

När tidsfristerna för ändringssökande beräknas avses med skatteår ett skatteår enligt 23 §. Om inte något annat följer av denna lag, tillämpas på behandlingen av begäran om omprövning lagen om beskattningsförfarande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas även på behandlingen av en begäran om omprövning som är anhängig vid ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 22 september 2025

Statsminister

Petteri Orpo

Finansminister Riikka Purra

1.

Lag

om ändring av lagen om skatt på arv och gåva

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) 7 b, 13, 14, 19 och 19 a § samt 43 § 2 mom., sådana de lyder, 7 b, 13 och 19 § i lag 1063/2007, 14 och 19 a § i lag 1320/2016 och 43 § 2 mom. i lag 783/2016, och
fogas till 55 §, sådan den lyder i lagarna 1110/1994, 909/2001, 559/2005, 1144/2005 och 523/2010, ett nytt 9 mom. som följer:

Gällande lydelse

7 b §

Arvsskatt ska inte betalas för normalt bohag som varit i arvlåtarens eller dennes familjs bruk till den del bohagets värde är högst 4 000 euro.

13 §

Om en arvsandel eller den enligt 12 § beräknade återstoden därav inte uppgår till 20 000 euro, är den befriad från skatt.

14 §

Arvsskatt betalas enligt följande skala i skatteklass I:

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
20 000–40 000	100	7
40 000–60 000	1 500	10
60 000–200 000	3 500	13
200 000–1 000 000	21 700	16
1 000 000–	149 700	19

Arvsskatt betalas enligt följande skala i skatteklass II:

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
20 000–40 000	100	19
40 000–60 000	3 900	25
60 000–200 000	8 900	29

Föreslagen lydelse

7 b §

Arvsskatt ska inte betalas för normalt bohag som varit i arvlåtarens eller dennes familjs bruk till den del bohagets värde är högst 7 500 euro.

13 §

Om en arvsandel eller den enligt 12 § beräknade återstoden därav inte uppgår till 30 000 euro, är den befriad från skatt.

14 §

Arvsskatt betalas enligt följande skala i skatteklass I:

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
30 000–40 000	100	7
40 000–60 000	800	10
60 000–200 000	2 800	13
200 000–1 000 000	21 000	16
1 000 000–	149 000	19

Arvsskatt betalas enligt följande skala i skatteklass II:

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
30 000–40 000	100	19
40 000–60 000	2 000	25
60 000–200 000	7 000	29

Gällande lydelse

200 000–1 000 000	49 500	31
1 000 000–	297 500	33

Föreslagen lydelse

200 000–1 000 000	47 600	31
1 000 000–	295 600	33

19 §

Gåvoskatt betalas inte för

1) normalt bohag som är avsett för gåvotagarens eller dennes familjs personliga bruk, till den del gåvans värde inte överstiger 4 000 euro,

2) sådant som någon använt för annans uppfostran eller utbildning eller till annans underhåll eller annars gett annan för dessa ändamål i sådan form att gåvotagaren inte har möjlighet att använda det bortgivna beloppet till andra ändamål, eller för

3) annan gåva vars värde understiger 4 000 euro, dock så att om gåvotagaren inom tre år av samma givare får flera sådana gåvor, ska för dessa betalas skatt när deras sammanlagda värde stiger till minst det nämnda beloppet.

19 §

Gåvoskatt betalas inte för

1) normalt bohag som är avsett för gåvotagarens eller dennes familjs personliga bruk, till den del gåvans värde inte överstiger 7 500 euro,

2) sådant som någon använt för annans uppfostran eller utbildning eller till annans underhåll eller annars gett annan för dessa ändamål i sådan form att gåvotagaren inte har möjlighet att använda det bortgivna beloppet till andra ändamål, eller för

3) annan gåva vars värde understiger 7 500 euro, dock så att om gåvotagaren inom tre år av samma givare får flera sådana gåvor, ska för dessa betalas skatt när deras sammanlagda värde stiger till minst det nämnda beloppet.

19 a §

Gåvoskatt betalas enligt följande skala i skatteklass I:

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
5 000–25 000	100	8
25 000–55 000	1 700	10
55 000–200 000	4 700	12
200 000–1 000 000	22 100	15
1 000 000–	142 100	17

19 a §

Gåvoskatt betalas enligt följande skala i skatteklass I:

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
7 500–25 000	100	8
25 000–55 000	1 500	10
55 000–200 000	4 500	12
200 000–1 000 000	21 900	15
1 000 000–	141 900	17

Gåvoskatt betalas enligt följande skala i skatteklass II:

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
5 000–25 000	100	19
25 000–55 000	3 900	25
55 000–200 000	11 400	29
200 000–1 000 000	53 450	31
1 000 000	301 450	33

Gåvoskatt betalas enligt följande skala i skatteklass II:

Den beskattningsbara andelens värde i euro	Konstant skattetal vid andelens nedre gräns i euro	Skatteprocent för den överstigande delen
7 500–25 000	100	19
25 000–55 000	3 425	25
55 000–200 000	10 925	29
200 000–1 000 000	52 975	31
1 000 000–	300 975	33

Gällande lydelse

43 §

När tidsfristerna för ändringssökande beräknas avses med skatteår ett skatteår enligt 24 §. Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt ska framställa begäran om omprövning inom 60 dagar från dagen för verkställandet eller rättelsen av beskattningen.

55 §

Föreslagen lydelse

43 §

När tidsfristerna för ändringssökande beräknas avses med skatteår ett skatteår enligt 24 §. Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt ska framställa begäran om omprövning inom 60 dagar från dagen för verkställandet eller rättelsen av beskattningen. *Om inte något annat följer av denna lag, tillämpas på behandlingen av begäran om omprövning lagen om beskattningsförfarande.*

55 §

Om en arvinges beskattningsbara arvsandel omfattar en sådan i 57 § avsedd andel av aktierna i ett aktiebolag som berättigar till innehav av en gårdsbruksenhet eller ett annat företag och arvingen på grund av att denne är minderårig inte kan fortsätta bolagets verksamhet som styrelsemedlem eller verkställande direktör, ska även det att den minderåriga arvingens intressebevakare fortsätter verksamheten på ett sätt som uppfyller kraven enligt 1 mom. 2 punkten betraktas som att den skattskyldige fortsätter verksamheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om skattskyldigheten har inträtt före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. På behandlingen av en begäran om omprövning som är anhängig vid ikraftträdandet av denna lag eller som blir anhängig efter ikraftträdandet tillämpas dock 43 § 2 mom. i denna lag.

Om en i 16 § 1 mom. i den lag som ändras genom denna lag avsedd gåva som givits före ikraftträdandet av denna lag ska läggas till boets tillgångar när arvsbeskattning verkställs, ska det belopp som dras av från arvsskatten beräknas enligt 19 a § i denna lag.

Om en i 20 § 2 mom. i den lag som ändras genom denna lag avsedd gåva som givits före ikraftträdandet av denna lag ska beaktas när gåvoskatten bestäms, ska det belopp som dras av från gåvoskatten för gåvornas

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse
sammanlagda belopp beräknas enligt 19 a § i
denna lag.

2.

Lag

om ändring av 5 d § i lagen om skattetillägg och förseningsränta

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995) 5 d §, sådan den lyder i lag 1197/2023, som följer:

Gällande lydelse

5 d §

*Dröjsmålsränta som beräknas på obetald
arvsskatt*

Dröjsmålsräntan som beräknas på obetald arvsskatt är med avvikelse från vad som bestäms i 5 a § referensräntan enligt 12 § i räntelagen för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga förhöjd med 3,5 procentenheter.

Föreslagen lydelse

5 d §

*Dröjsmålsränta som beräknas på obetald
arvsskatt*

Den dröjsmålsränta som beräknas på obetald arvsskatt är med avvikelse från 5 a § referensräntan enligt 12 § i räntelagen för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga förhöjd med två procentenheter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången på obetald arvsskatt från och med den dag då lagen träder i kraft. För den tid som föregår detta beräknas dröjsmålsräntan enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 26 § i fastighetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsskattelagen (654/1992) 26 § 2 mom., sådant det lyder i lag 786/2016, som följer:

Gällande lydelse

26 §

Ändringssökande

Vid beräkning av tidsfristerna för
ändringssökande avses med skatteår det
skatteår som anges i 23 §.

Föreslagen lydelse

26 §

Ändringssökande

När tidsfristerna för ändringssökande
beräknas avses med skatteår *ett* skatteår *enligt*
23 §. *Om inte något annat följer av denna lag,*
tillämpas på behandlingen av begäran om
omprövning lagen om
beskattningsförfarande.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Denna lag tillämpas även på behandlingen
av en begäran om omprövning som är
anhängig vid ikraftträdandet av denna lag.
